

Drzewa Wzmacniane Gradientowo

Systemy uczące się - laboratorium

Mateusz Lango

Zakład Inteligentnych Systemów Wspomagania Decyzji
Wydział Informatyki i Telekomunikacji
Politechnika Poznańska

„Akademia Innowacyjnych Zastosowań Technologii Cyfrowych (AI Tech)”,
projekt finansowany ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa POPC.03.02.00-00-0001/20

**Fundusze
Europejskie**
Polska Cyfrowa

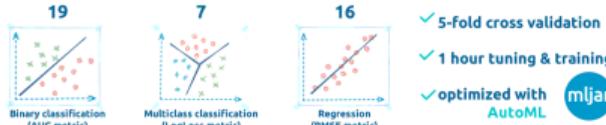

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

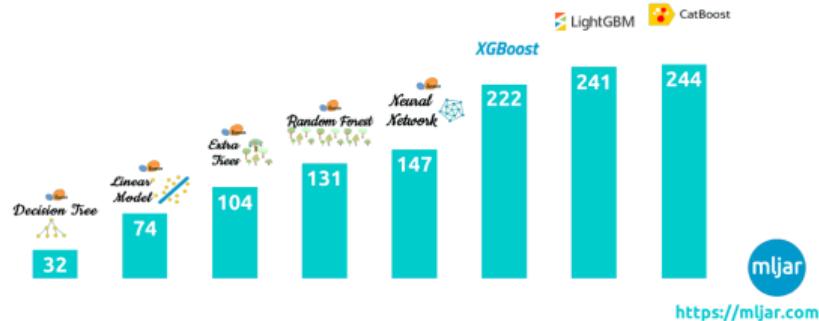
Dlaczego warto znać wzmacnianie gradientowe (ang. *gradient boosting*)?

Number of wins in pairwise comparison

vs.	Decision Tree	Linear Model	Extra Trees	Random Forest	Neural Network	XGBoost	LightGBM	CatBoost
decision tree	0	23	40	40	36	41	42	42
linear	19	0	33	32	35	35	35	36
extra trees	3	10	0	33	30	39	41	41
random forest	2	10	9	0	22	38	41	41
neural network	6	8	13	20	0	34	35	36
xgboost	1	8	4	4	9	0	26	26
lightgbm	1	8	3	1	8	17	0	22
catboost	0	7	2	1	7	18	21	0

Total number of wins

AdaBoost - pytania kontrolne

Problem

Jak działa algorytm AdaBoost?

Problem

Porównaj AdaBoost z algorytmem bagging. Jakie są jego wady i zalety?

Problem

Jak zmienia się suma wag błędnie klasyfikowanych przykładów w kolejnych iteracjach?

Problem

Co to jest weak learner? Jakie algorytmy są dobrymi klasyfikatorami bazowymi dla boostingu?

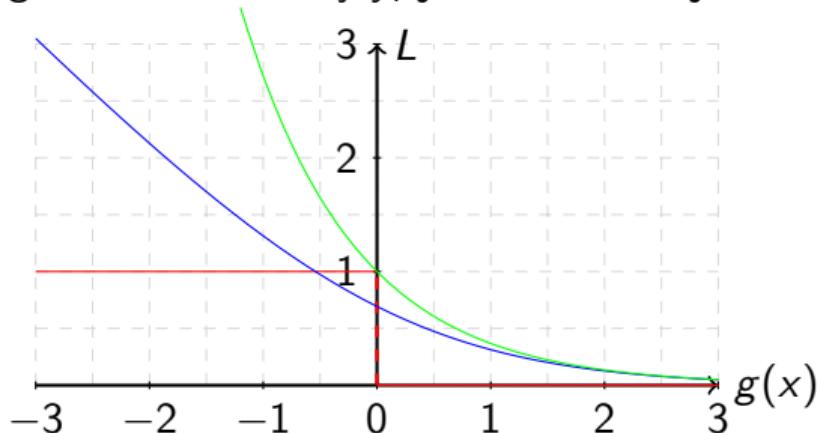
Problem

Jak zachowuje się boosting jeśli klasyfikator nie popełnia już żadnych błędów?

Eksponencjalna funkcja straty

$$\min_{\theta} \sum_{i=1}^n e^{-y_i g(x_i; \theta)}$$

gdzie wartość klasy y_i jest kodowana jako -1 i 1.

- Błąd tej postaci nazywamy błędem eksponencjalnym (ang. *exponential loss*).
- Zauważ, że postać błędu jest ogólna i za $g(x)$ można wstawić inny model wiedzy np. wyrażenie liniowe, uzyskując inny algorytm wykorzystujący tę funkcję błędu.

AdaBoost - przypomnienie

- ① Ustaw wagę przykładów na $w_i = \frac{1}{N}$
- ② Dla każdego klasyfikatora
  - ① Wylosuj próbkę z rozkładu wag (lub użyj odpowiedniego klasyfikatora)
  - ② Oblicz ważony błąd klasyfikacji ϵ_k
  - ③ Ustaw wagę klasyfikatora α_k bazując na jego błędzie
  - ④ Zwięksź wagę w_i błędnie klasyfikowanym przykładom

Ostatecznie decyzja jest podjmowana jako: $y_m(x) = sign(\sum_{k=1}^m \alpha_k y_k(x))$

AdaBoost - przypomnienie

- ① Ustaw wagi przykładów na $w_i = \frac{1}{N}$
- ② Dla każdego klasyfikatora
  - ① Stwórz klasyfikator minimalizując

$$J_m = \sum_{n=1}^N w_i I[y_k \neq \hat{y}_k]$$

- ② Oblicz ważony błąd klasyfikacji ϵ_k
- ③ Ustaw wagę klasyfikatora α_k bazując na jego błędzie
- ④ Zwięksź wagi w_i błędnie klasyfikowanym przykładom

Ostatecznie decyzja jest podjmowana jako: $y_m(x) = \text{sign}(\sum_{k=1}^m \alpha_k y_k(x))$

AdaBoost - przypomnienie

- ① Ustaw wagę przykładów na $w_i = \frac{1}{N}$
- ② Dla każdego klasyfikatora
  - ① Stwórz klasyfikator minimalizując

$$J_m = \sum_{n=1}^N w_i I[y_k \neq \hat{y}_k]$$

- ② Oblicz ważony błąd klasyfikacji

$$\epsilon_k = \frac{\sum_{i=1}^n w_i I[y \neq \hat{y}]}{\sum_{i=1}^n w_i}$$

- ③ Ustaw wagę klasyfikatora α_k bazując na jego błędzie
- ④ Zwięksź wagę w_i błędnie klasyfikowanym przykładom

Ostatecznie decyzja jest podjmowana jako: $y_m(x) = \text{sign}(\sum_{k=1}^m \alpha_k y_k(x))$

AdaBoost - przypomnienie

- ① Ustaw wagi przykładów na $w_i = \frac{1}{N}$
- ② Dla każdego klasyfikatora
  - ① Stwórz klasyfikator minimalizując

$$J_m = \sum_{n=1}^N w_i I[y_k \neq \hat{y}_k]$$

- ② Oblicz ważony błąd klasyfikacji

$$\epsilon_k = \frac{\sum_{i=1}^n w_i I[y \neq \hat{y}]}{\sum_{i=1}^n w_i}$$

- ③ Ustaw wagę klasyfikatora α_k na

$$\alpha_k = \ln \frac{1 - \epsilon_k}{\epsilon_k}$$

- ④ Zwięksź wagi w_i błędnie klasyfikowanym przykładom

Ostatecznie decyzja jest podjmowana jako: $y_m(x) = \text{sign}(\sum_{k=1}^m \alpha_k y_k(x))$

AdaBoost - przypomnienie

- ① Ustaw wagi przykładów na $w_i = \frac{1}{N}$
- ② Dla każdego klasyfikatora
  - ① Stwórz klasyfikator minimalizując

$$J_m = \sum_{n=1}^N w_i I[y_k \neq \hat{y}_k]$$

- ② Oblicz ważony błąd klasyfikacji

$$\epsilon_k = \frac{\sum_{i=1}^n w_i I[y \neq \hat{y}]}{\sum_{i=1}^n w_i}$$

- ③ Ustaw wagę klasyfikatora α_k na

$$\alpha_k = \ln \frac{1 - \epsilon_k}{\epsilon_k}$$

- ④ Zaktualizuj wagi

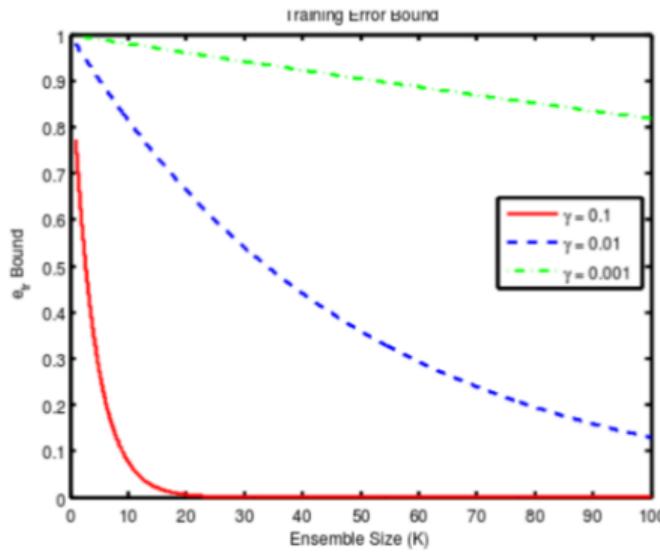
$$w_i = w_i \exp(\alpha_k I[\hat{y}_k(x_i) \neq y_i])$$

Ostatecznie decyzja jest podjmowana jako: $y_m(x) = \text{sign}(\sum_{k=1}^m \alpha_k y_k(x))$

AdaBoost - własności

Theorem

Zakładając, że w każdej iteracji otrzymamy hipotezę dla której $\epsilon_i \leq 1/2 - \epsilon$ błąd uczący jest co najwyżej $\exp(-2\epsilon^2 T)$ czyli maleje eksponencjalnie!

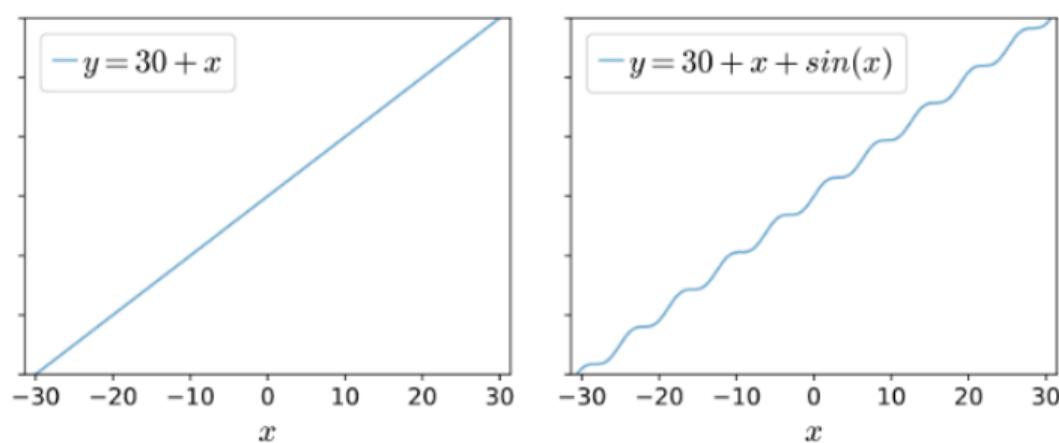
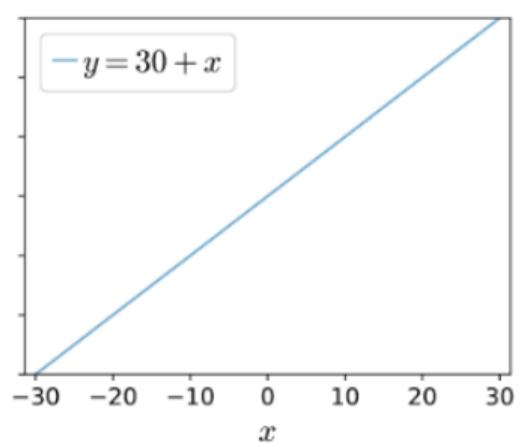
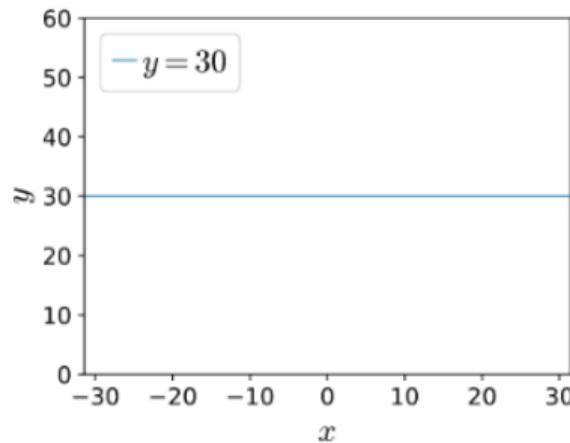
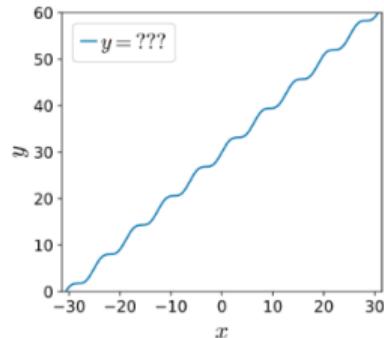

+ Dużo innych fajnych twierdzeń ;)

Motywacja

- Strata eksponencjalna optymalizowana przez AdaBoost nie jest odpowiednia dla danych z dużą ilością szumu w etykietach czy z mocno nakładającymi się klasami
- W takich sytuacjach lepsze wyniki możemy osiągnąć np. stratą logistyczną
- Dlaczego nie zaprojektować boostingu, który optymalizuje taką funkcję straty?

Modelowanie addytywne

$$F(x) = \sum_{m=1}^M w_m f_m(x; \theta_m)$$

$$f_1 = 30 \quad f_2 = x \quad f_3 = \sin(x)$$

Dwa sposoby treningu modeli addytywnych

$$F(x) = \sum_{m=1}^M w_m f_m(x; \theta_m)$$

- trening łączny

$$\min_{w_1, w_2, \dots, w_M, \theta_1, \theta_2, \dots, \theta_M} \sum_{i=1}^N L(y_i, F(x_i)) = \sum_{i=1}^N L\left(y_i, \sum_{m=1}^M w_m f_m(x_i; \theta_m)\right)$$

- trening przyrostowy

$$\min_{w_t, \theta_t} \sum_{i=1}^N L\left(y_i, \sum_{m=1}^{t-1} w_m f_m(x_i; \theta_m) + w_t f_t(x_i; \theta_t)\right)$$

Modelowanie addytywne - uczenie przyrostowe

Model powinien mieć postać¹

$$\begin{aligned}\hat{y} &= F_M(x) \\ &= f_0(x) + f_1(x) + f_2(x) + \dots + f_M(x) \\ &= f_0(x) + \Delta_1(x) + \Delta_2(x) + \dots + \Delta_M(x) \\ &= f_0(x) + \sum_{m=1}^M \Delta_m(x)\end{aligned}$$

Po rozwinięciu rekurencyjnym:

$$\begin{aligned}F_0(x) &= f_0(x) \\ F_m(x) &= F_{m-1}(x) + \Delta_m(x)\end{aligned}$$

---

¹W przypadku drzew wagi modeli w_m można ukryć w modelu poprzez przemnożenie wartości wszystkich liści przez w_m

L2 Boost

Proponujemy następujący algorytm boostingowy optymalizujący błąd kwadratowy tj.

$$\ell(y, \hat{y}) = (y - \hat{y})^2$$

Algorithm: $l2boost(X, y, M, \eta)$ **returns** model F_M

Let $F_0(X) = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N y_i$, mean of target y across all observations

for $m = 1$ **to** M **do**

    Let $\mathbf{r}_{m-1} = \mathbf{y} - F_{m-1}(X)$ be the residual direction vector

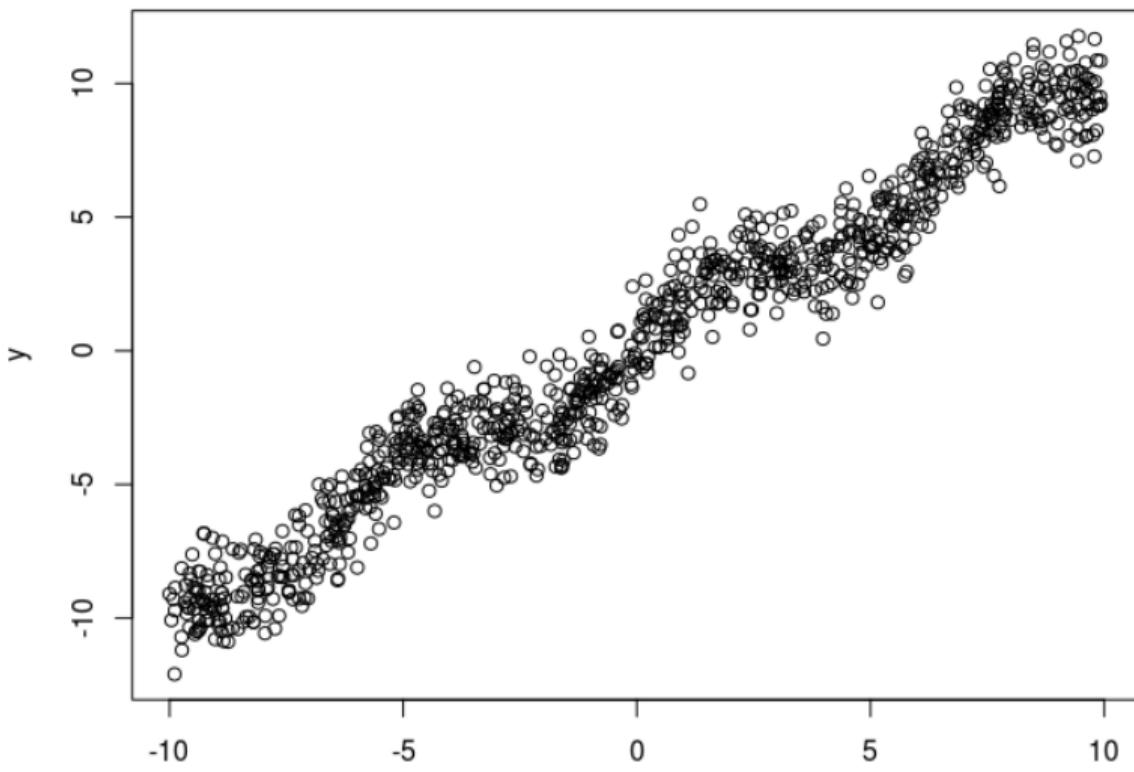
    Train regression tree Δ_m on $\mathbf{r}_{m-1}$, minimizing squared error

$F_m(X) = F_{m-1}(X) + \eta \Delta_m(X)$

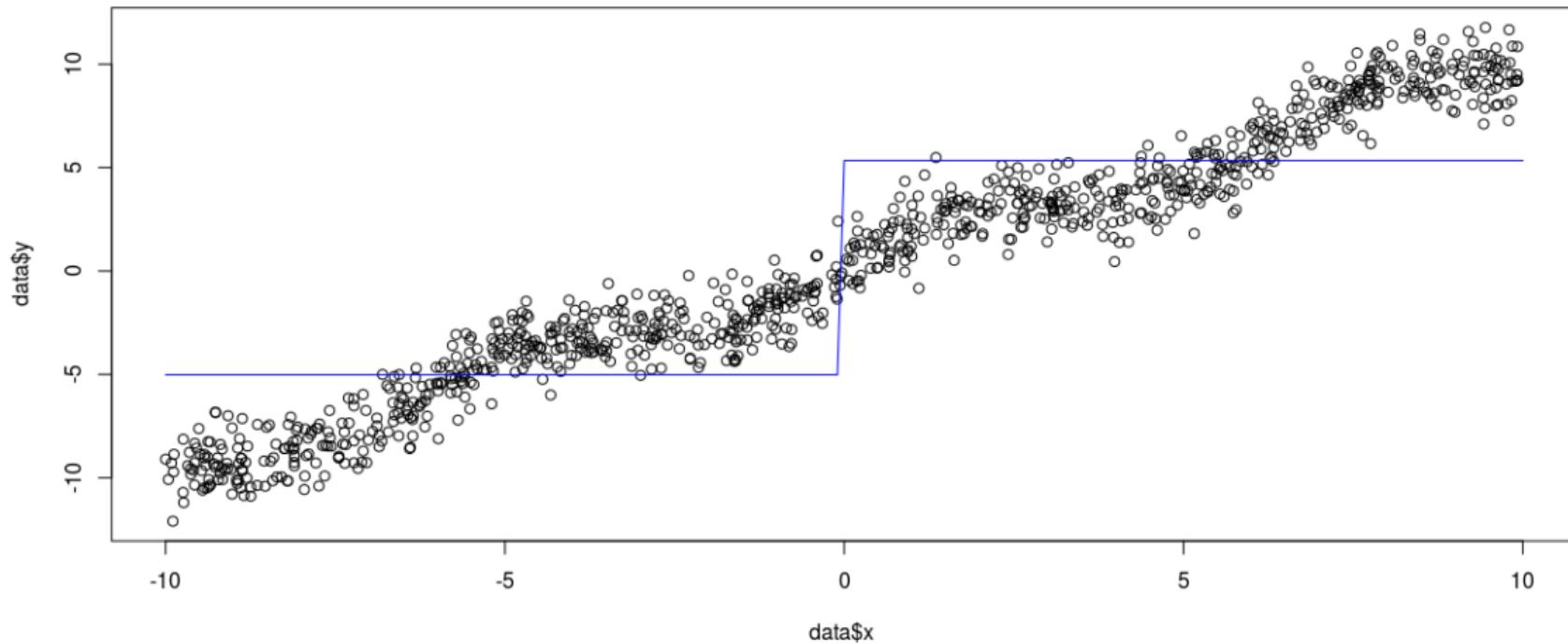
end

return F_M

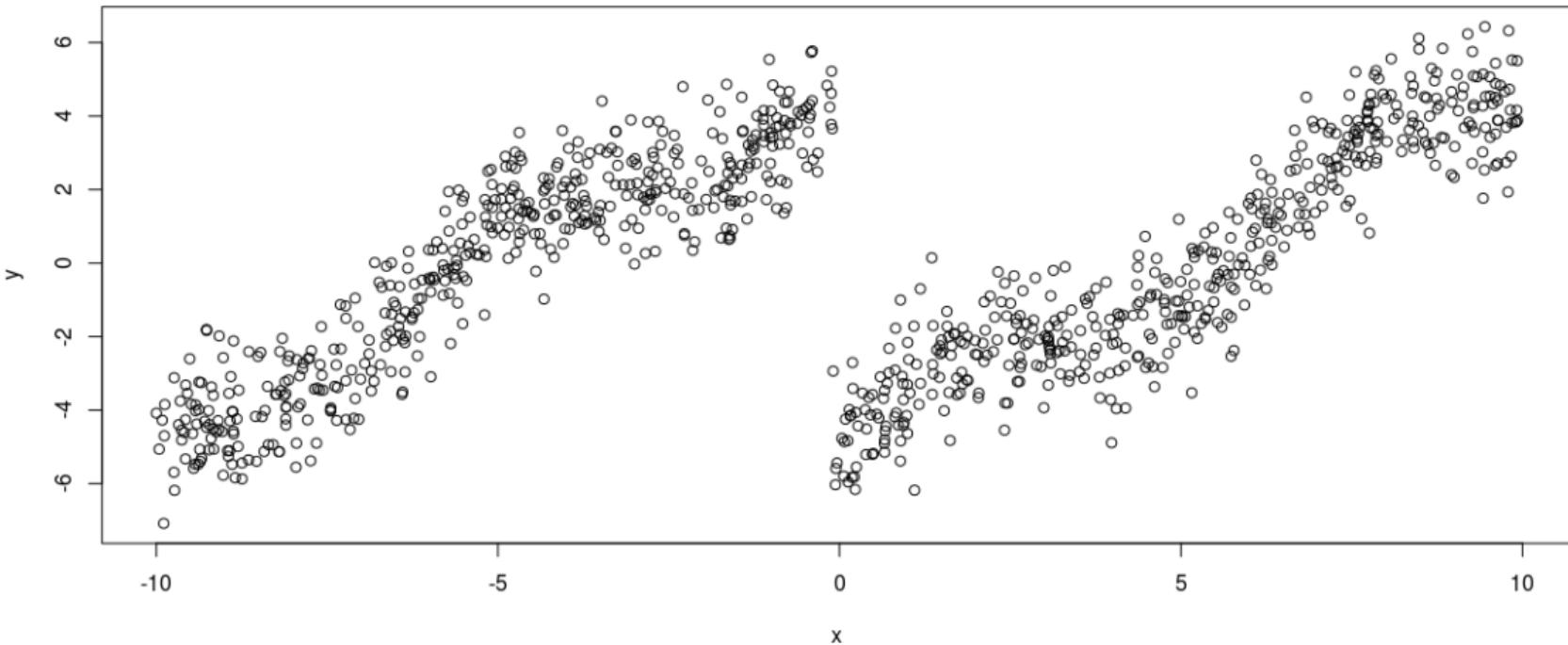
Przykład: problem regresji

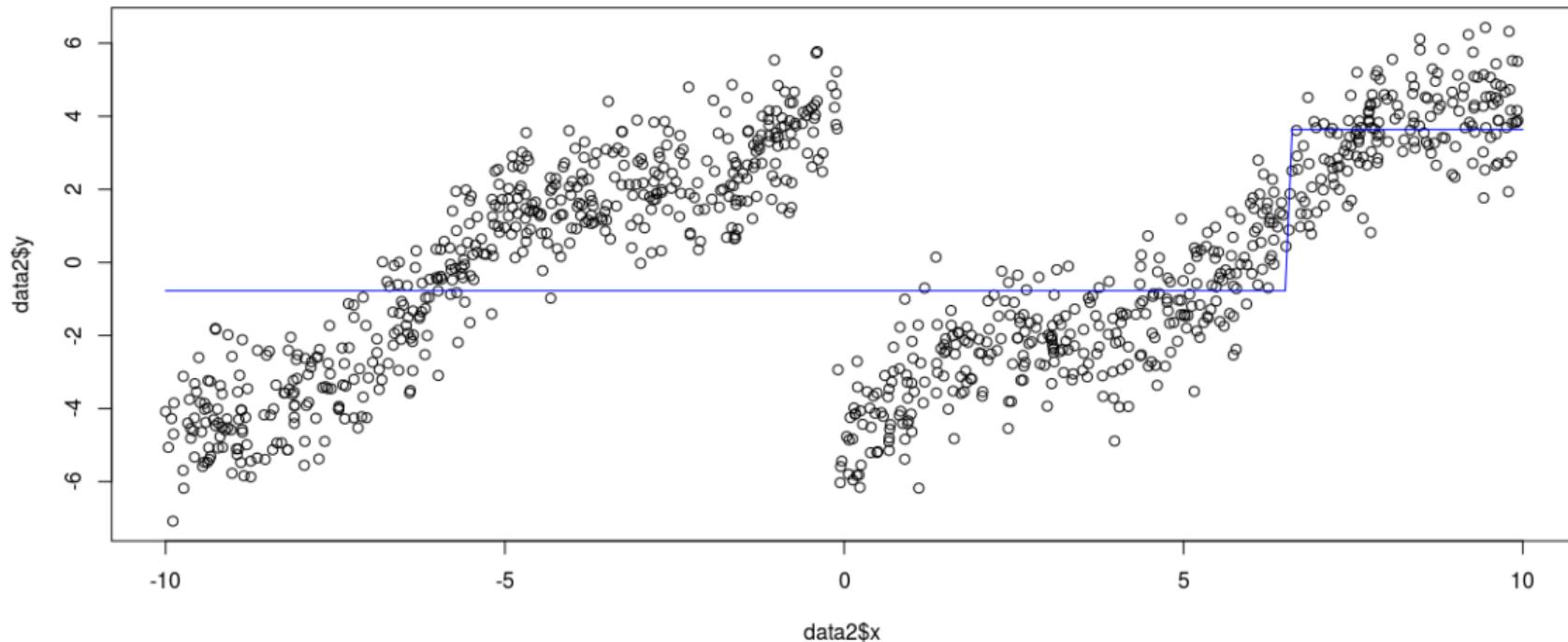
L2Boost z decision stump - przykład

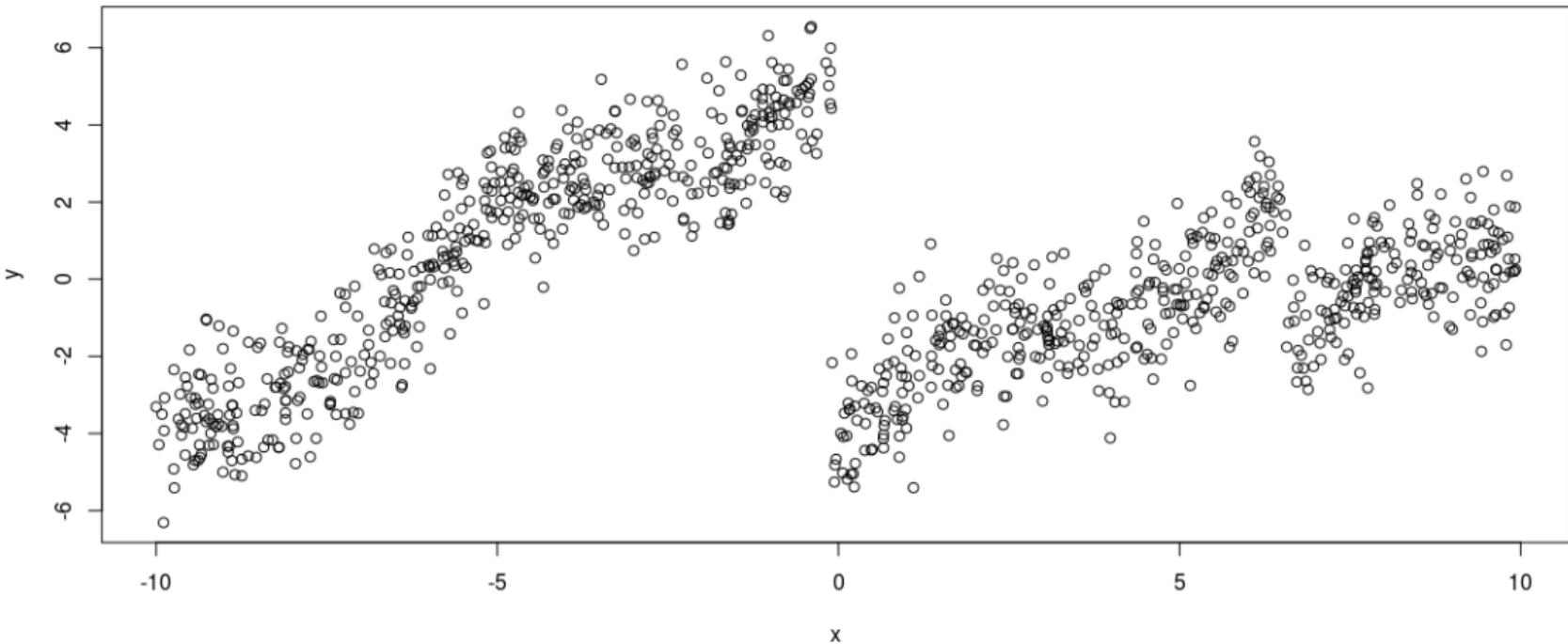
L2Boost z decision stump - przykład

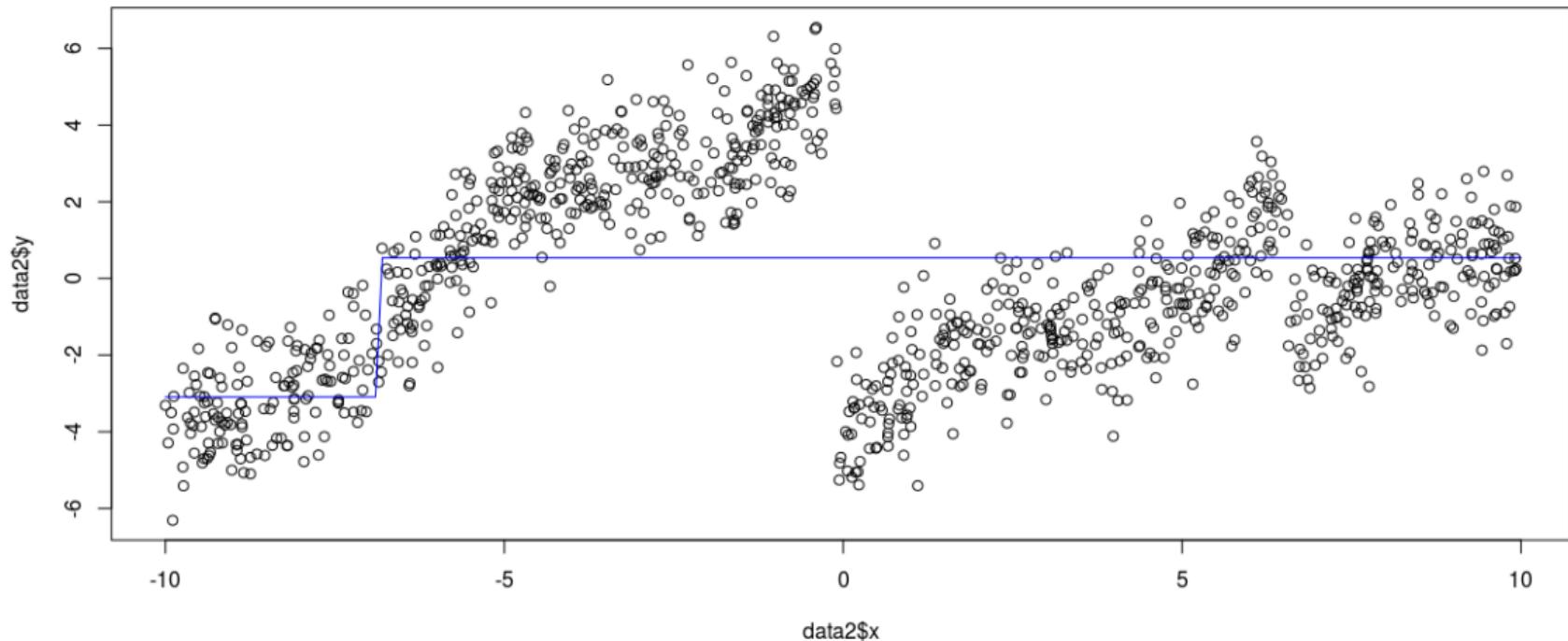
L2Boost z decision stump - przykład

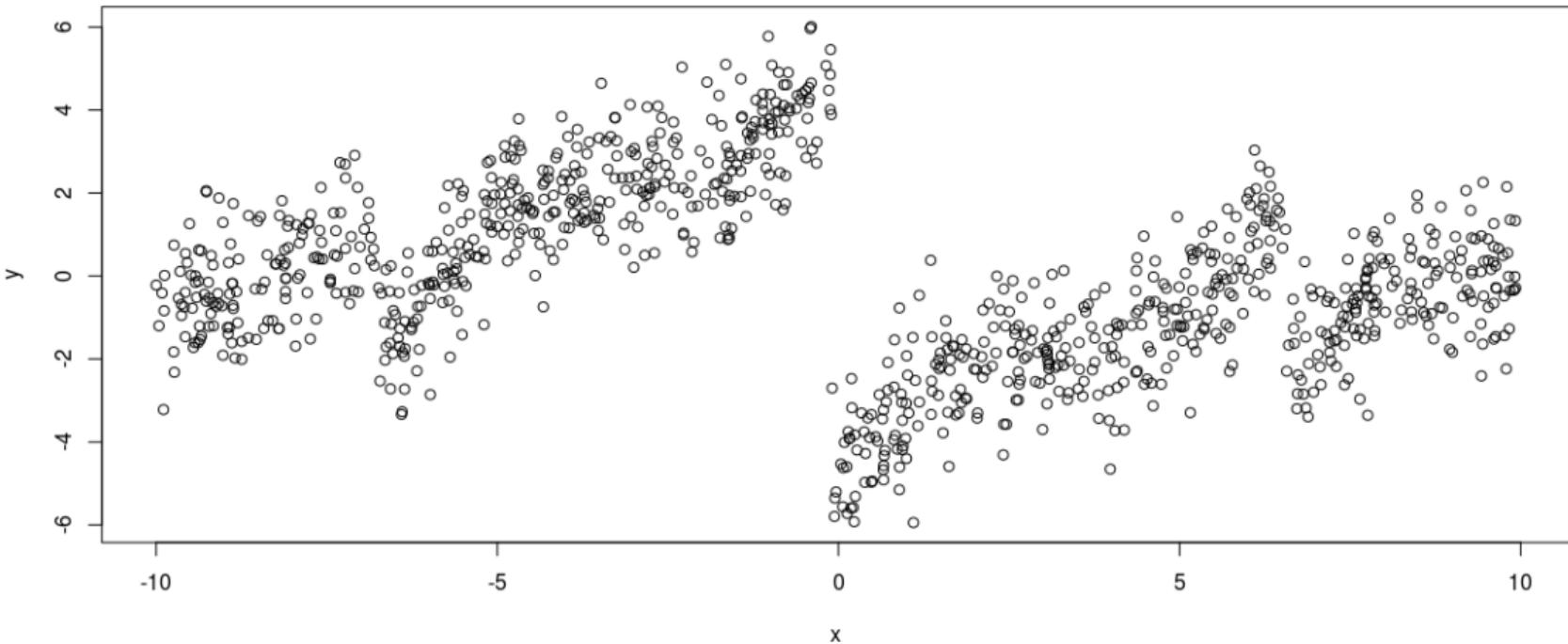
L2Boost z decision stump - przykład

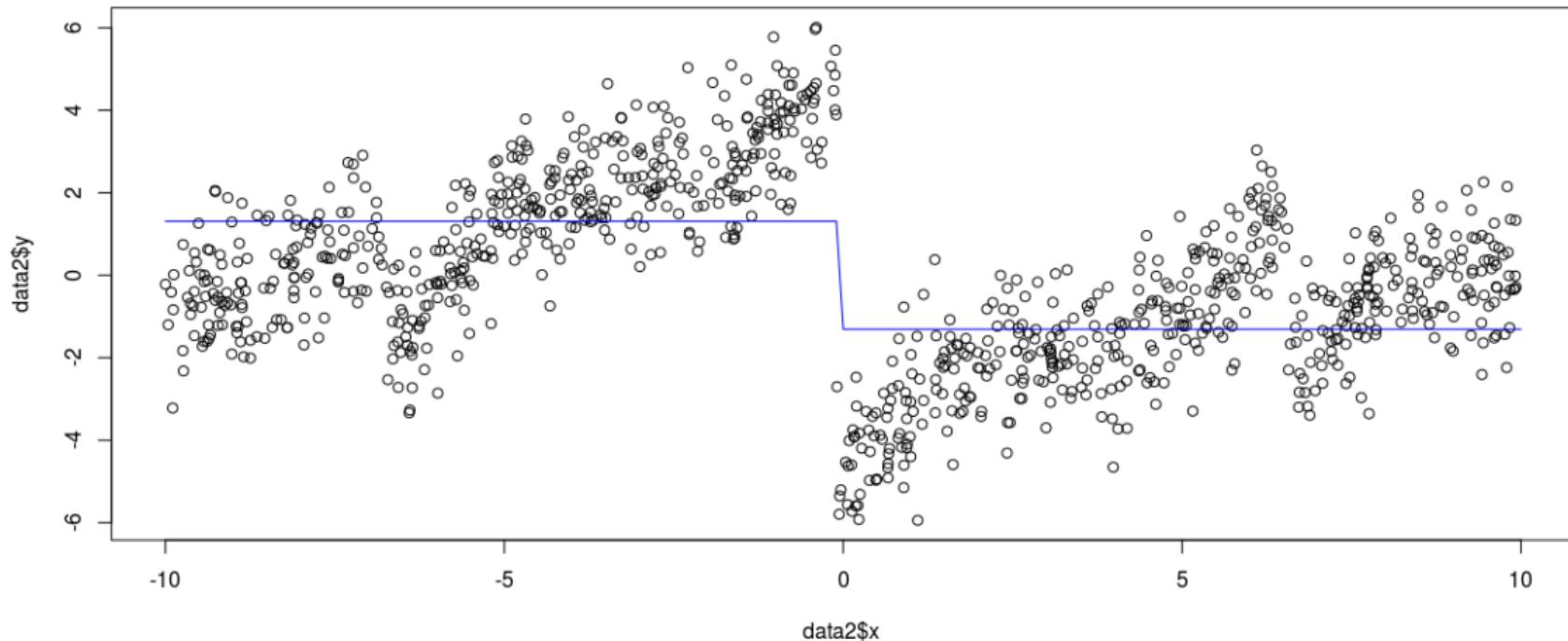
L2Boost z decision stump - przykład

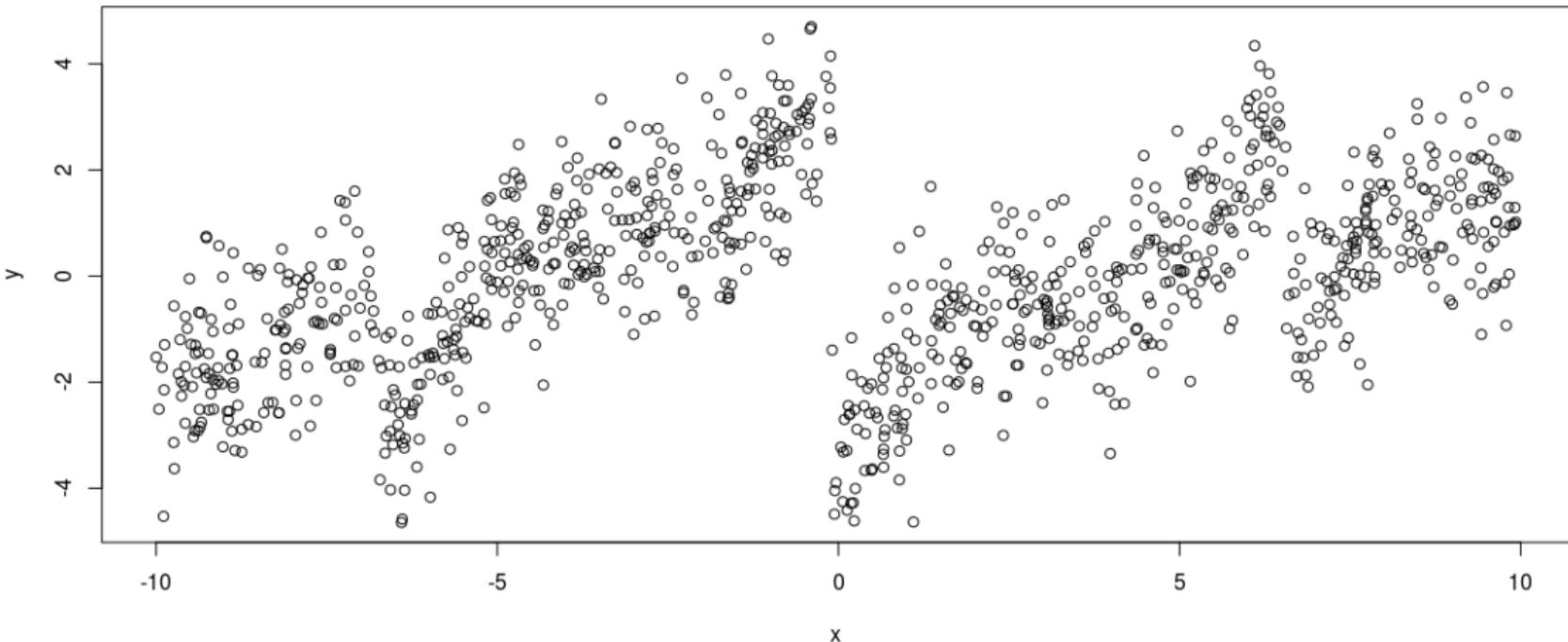
L2Boost z decision stump - przykład

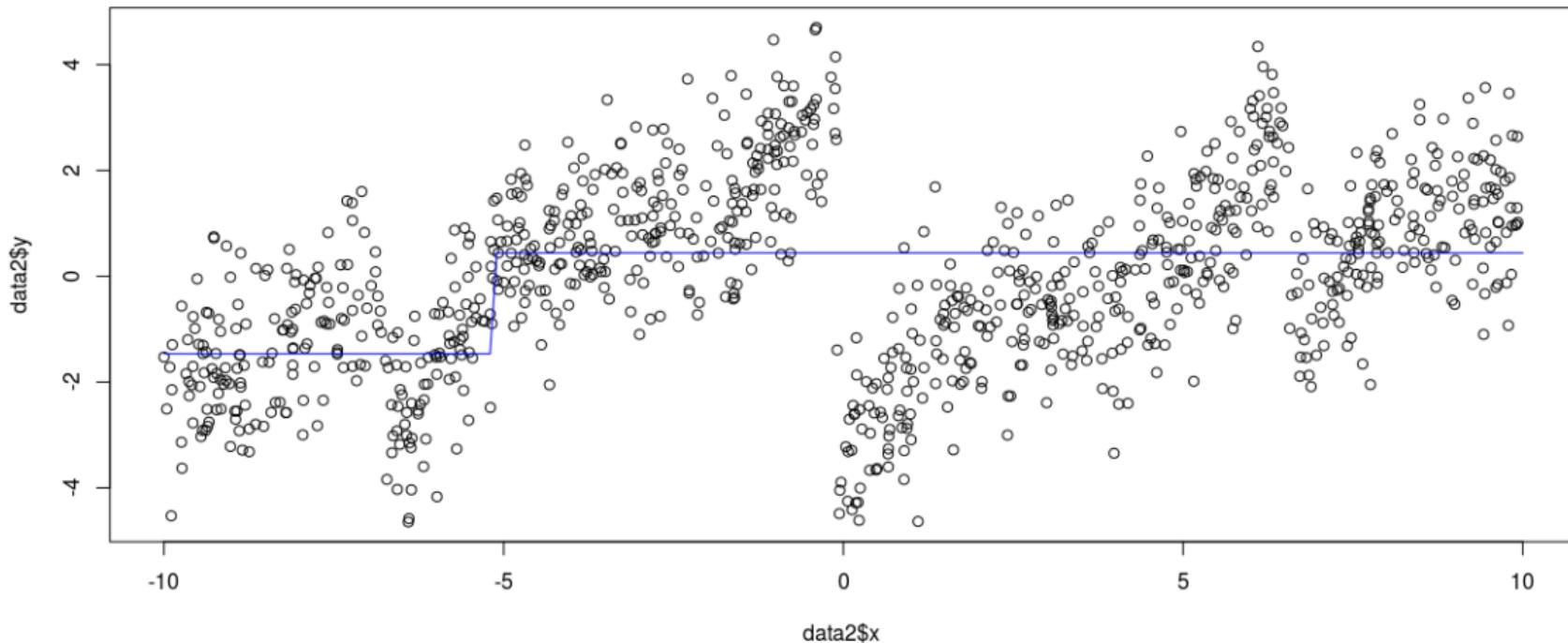
L2Boost z decision stump - przykład

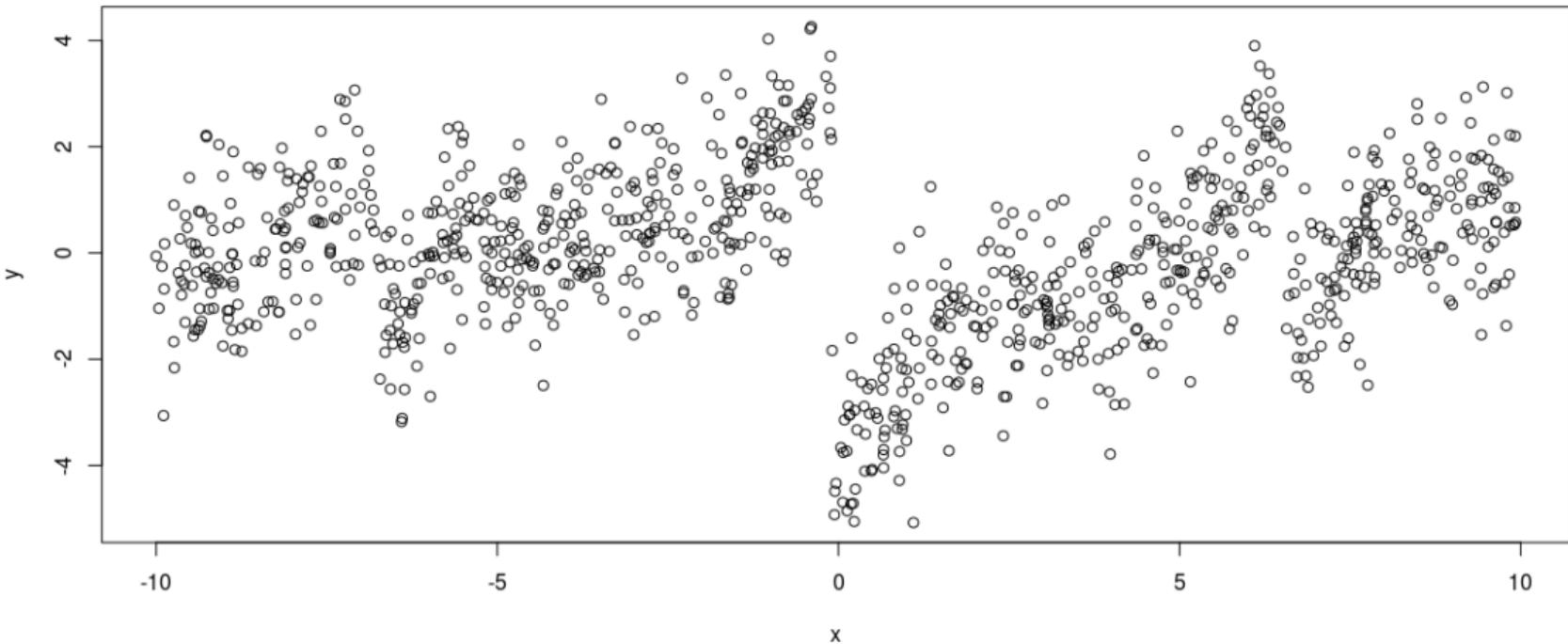
L2Boost z decision stump - przykład

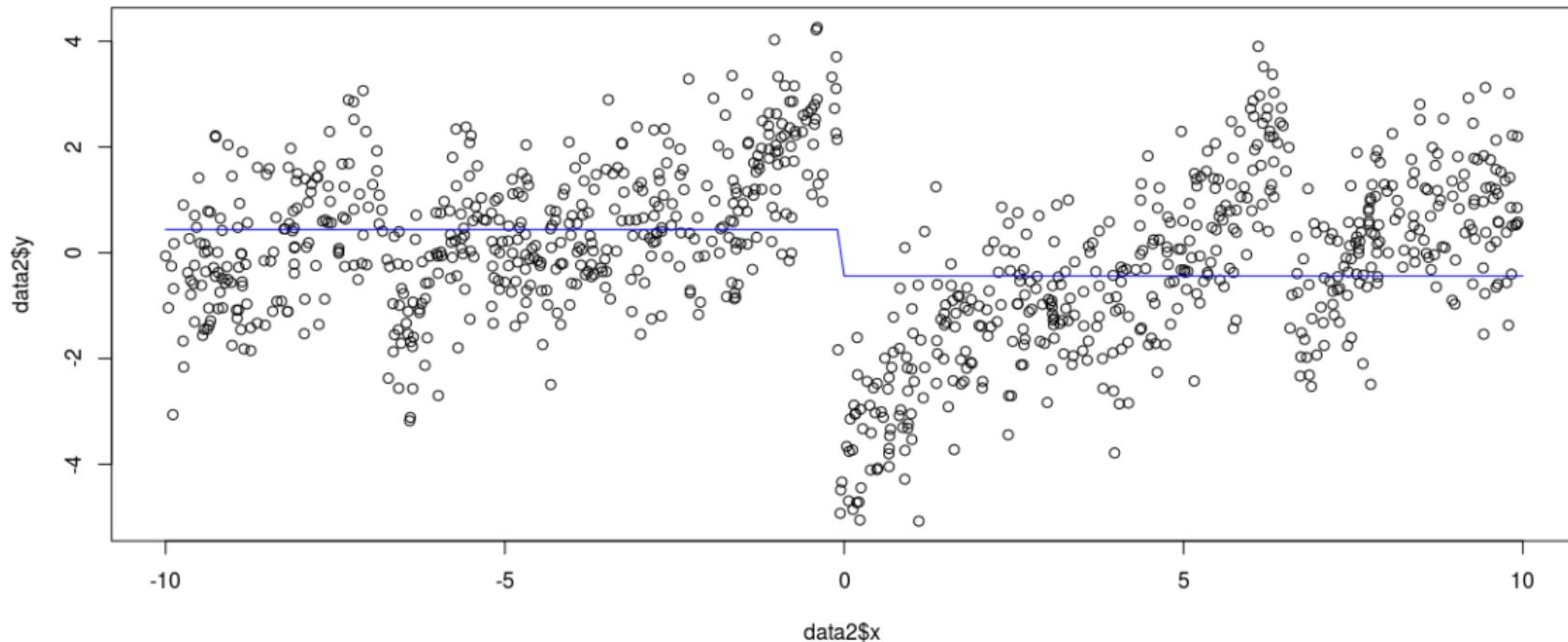
L2Boost z decision stump - przykład

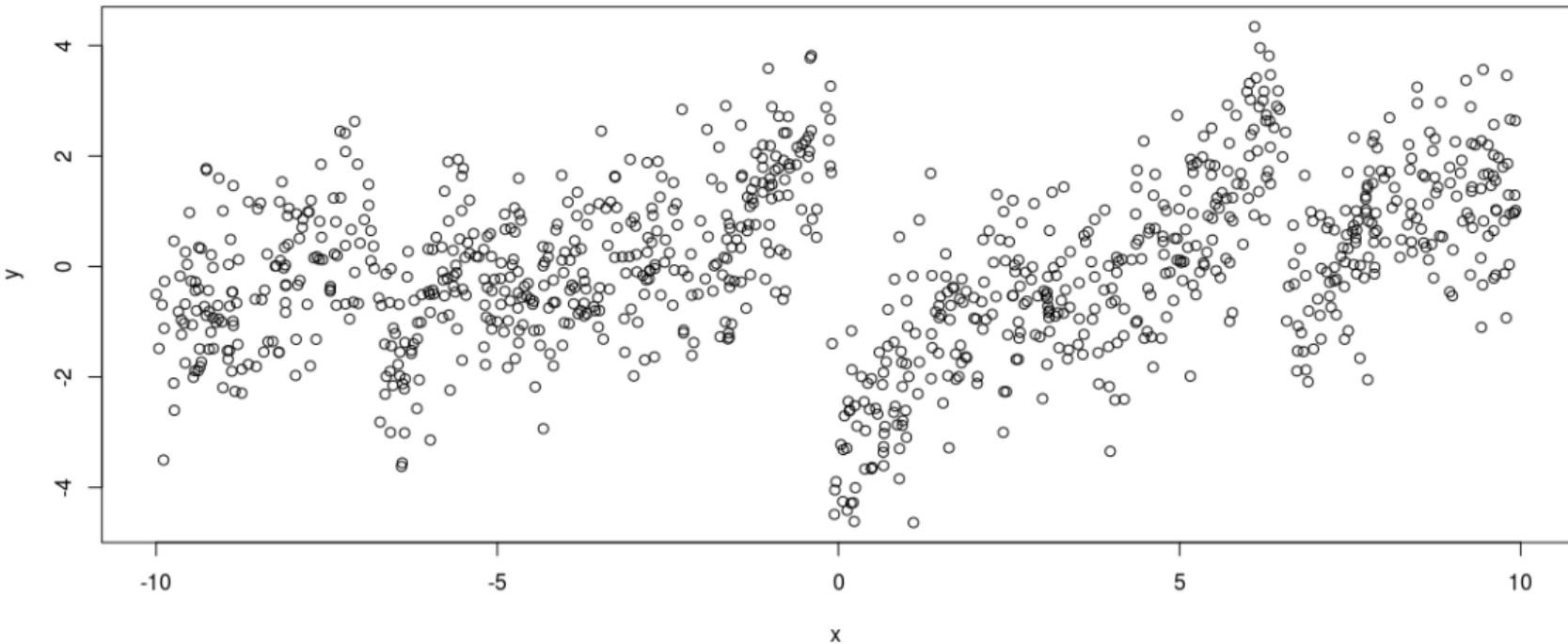
L2Boost z decision stump - przykład

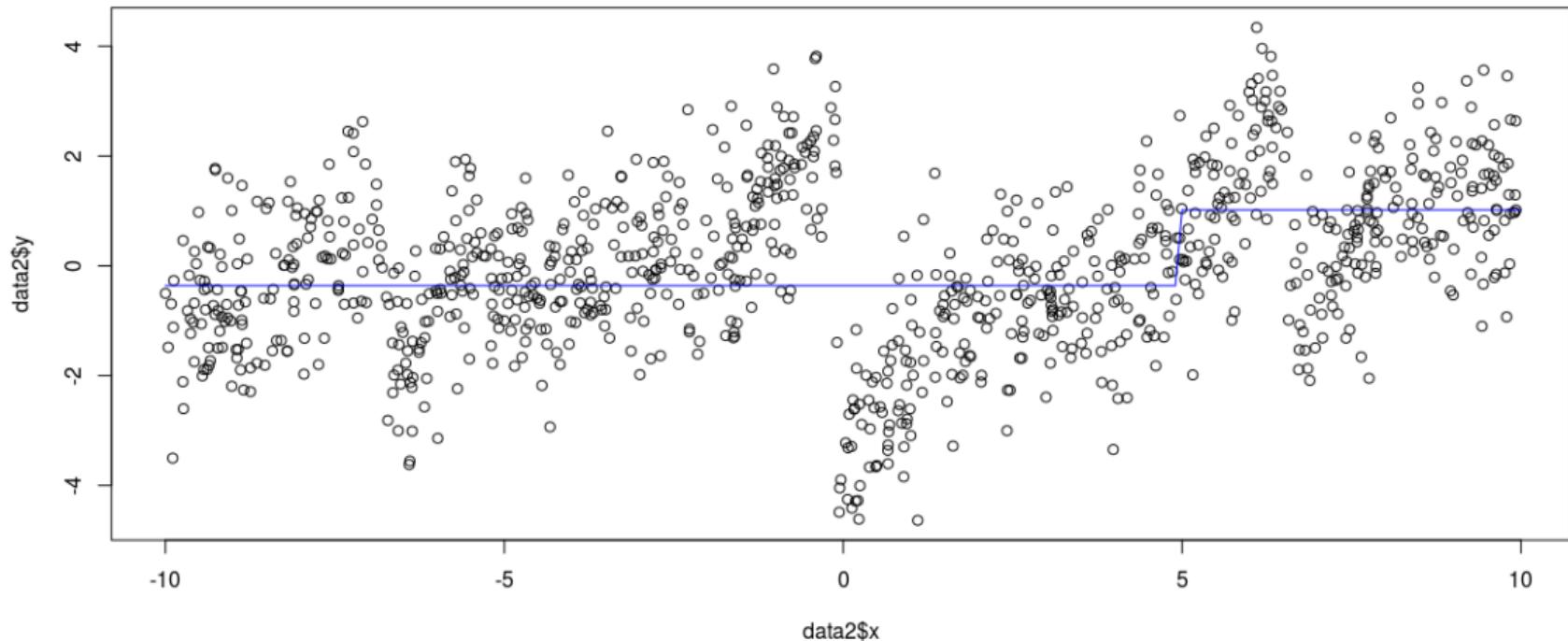
L2Boost z decision stump - przykład

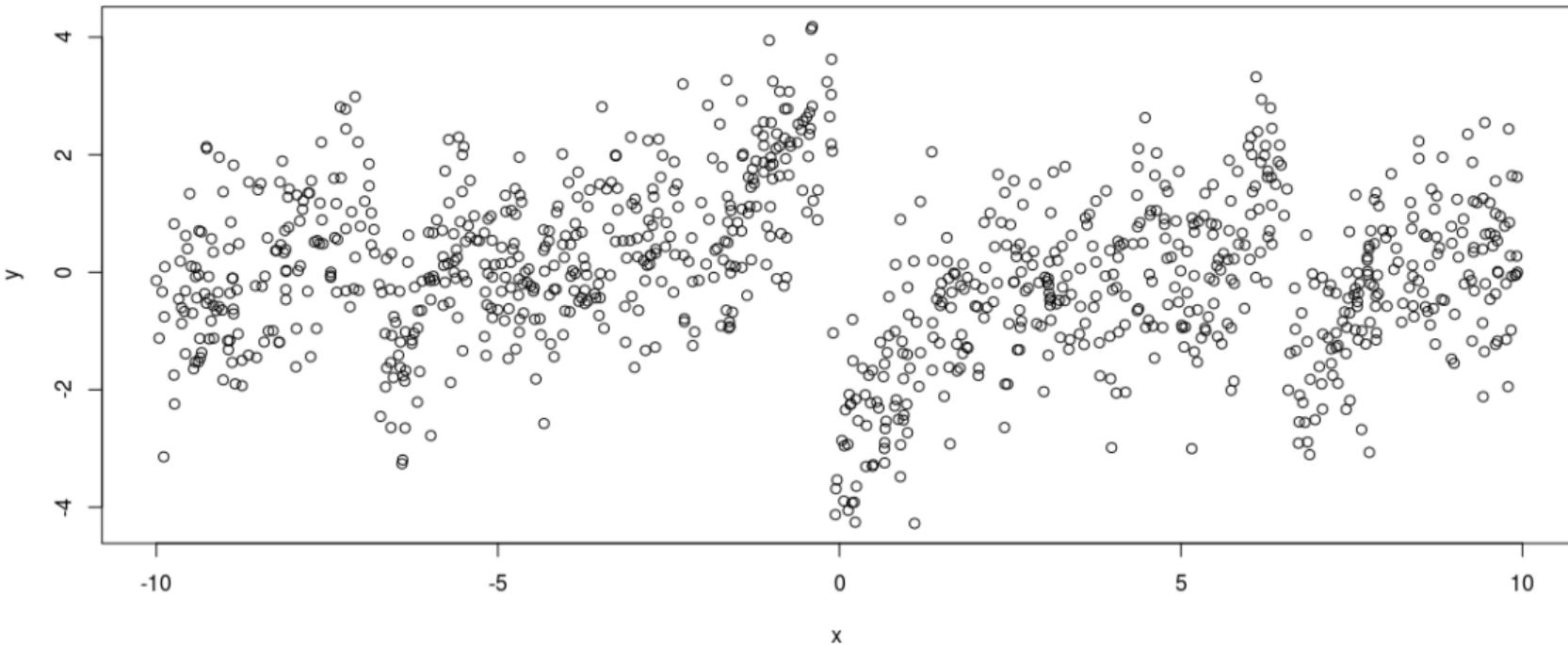
L2Boost z decision stump - przykład

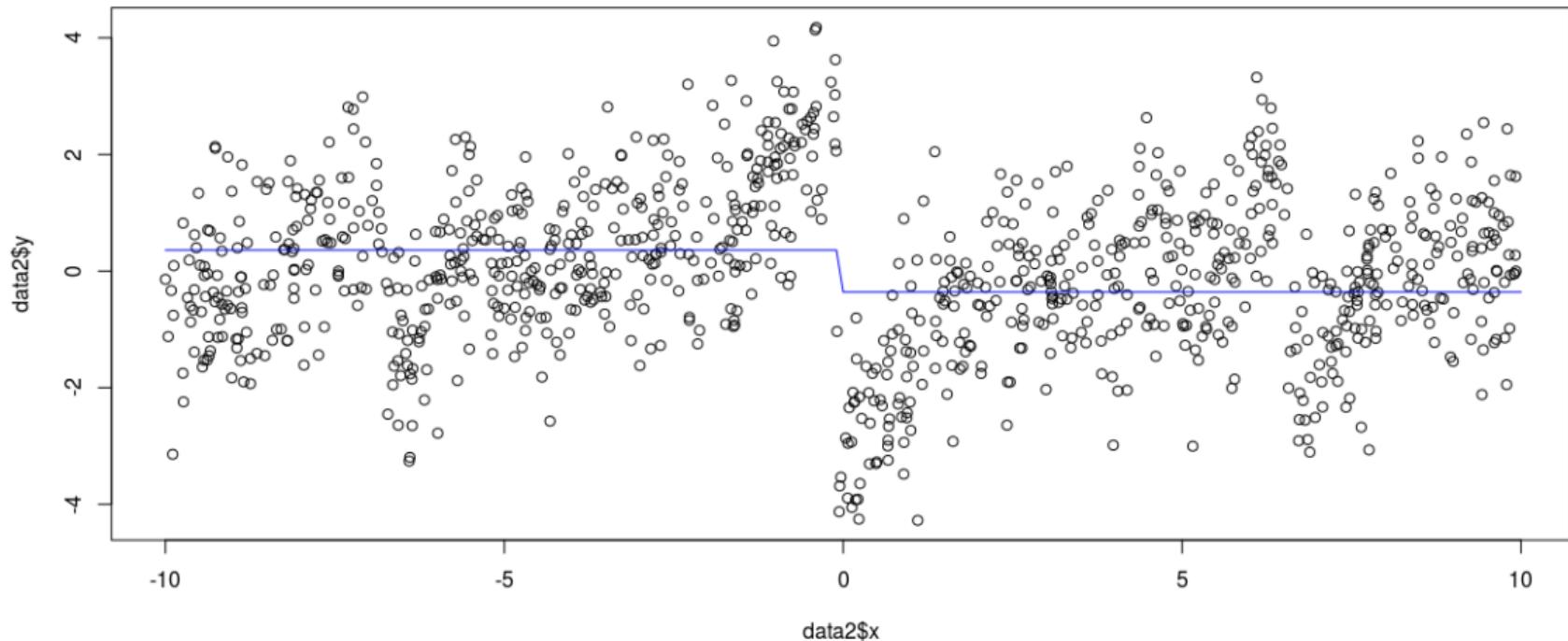
L2Boost z decision stump - przykład

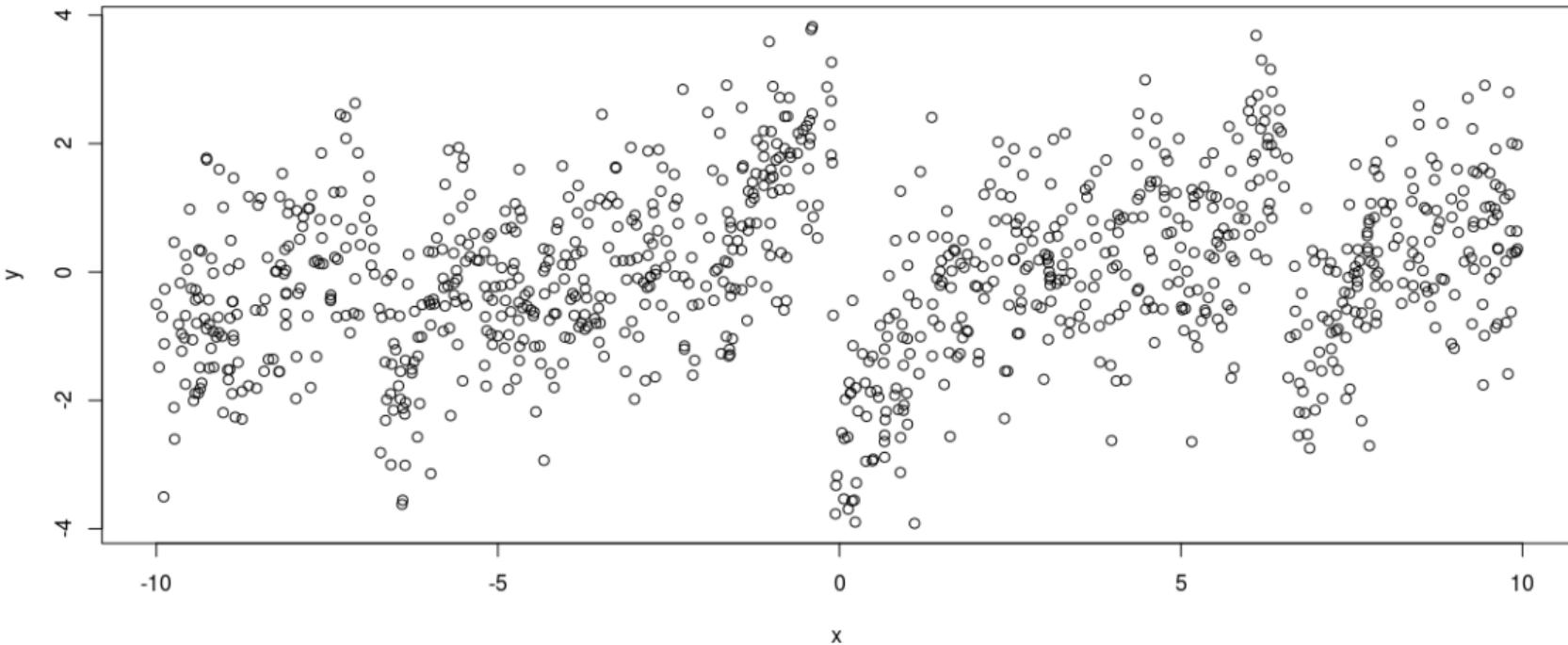
L2Boost z decision stump - przykład

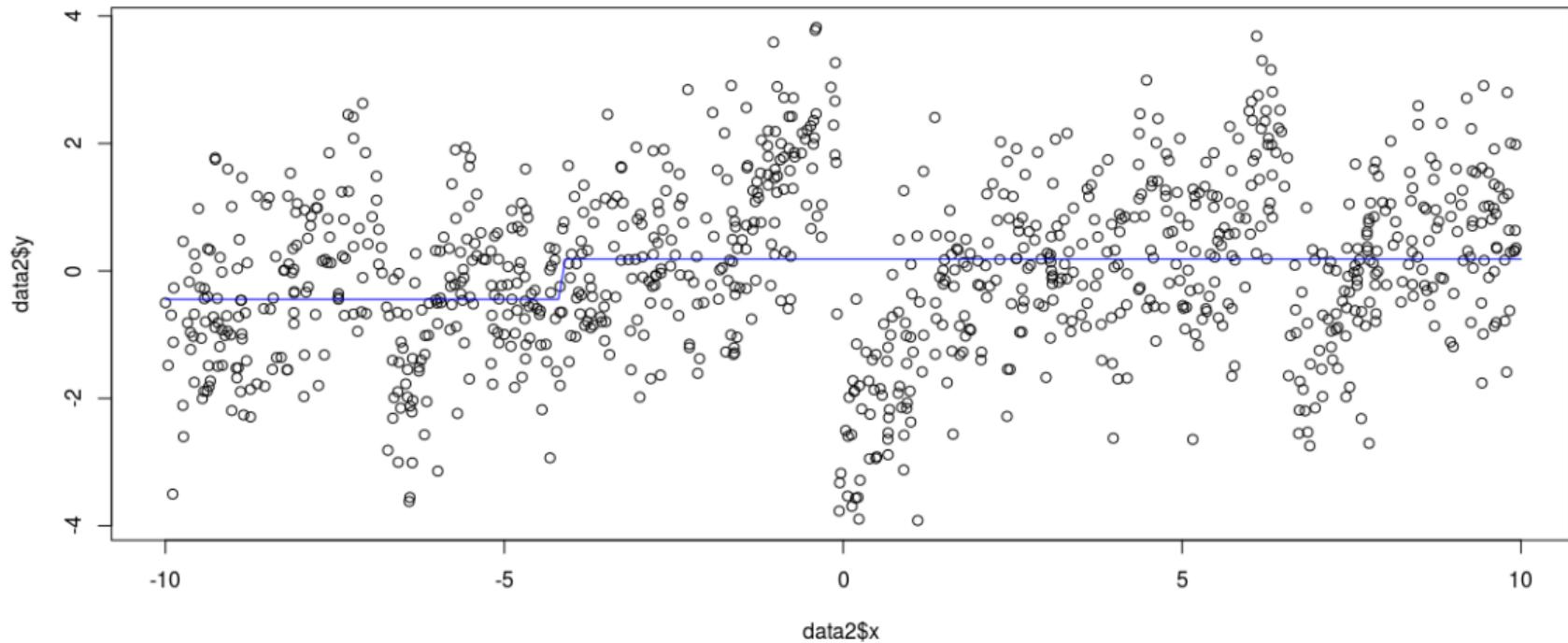
L2Boost z decision stump - przykład

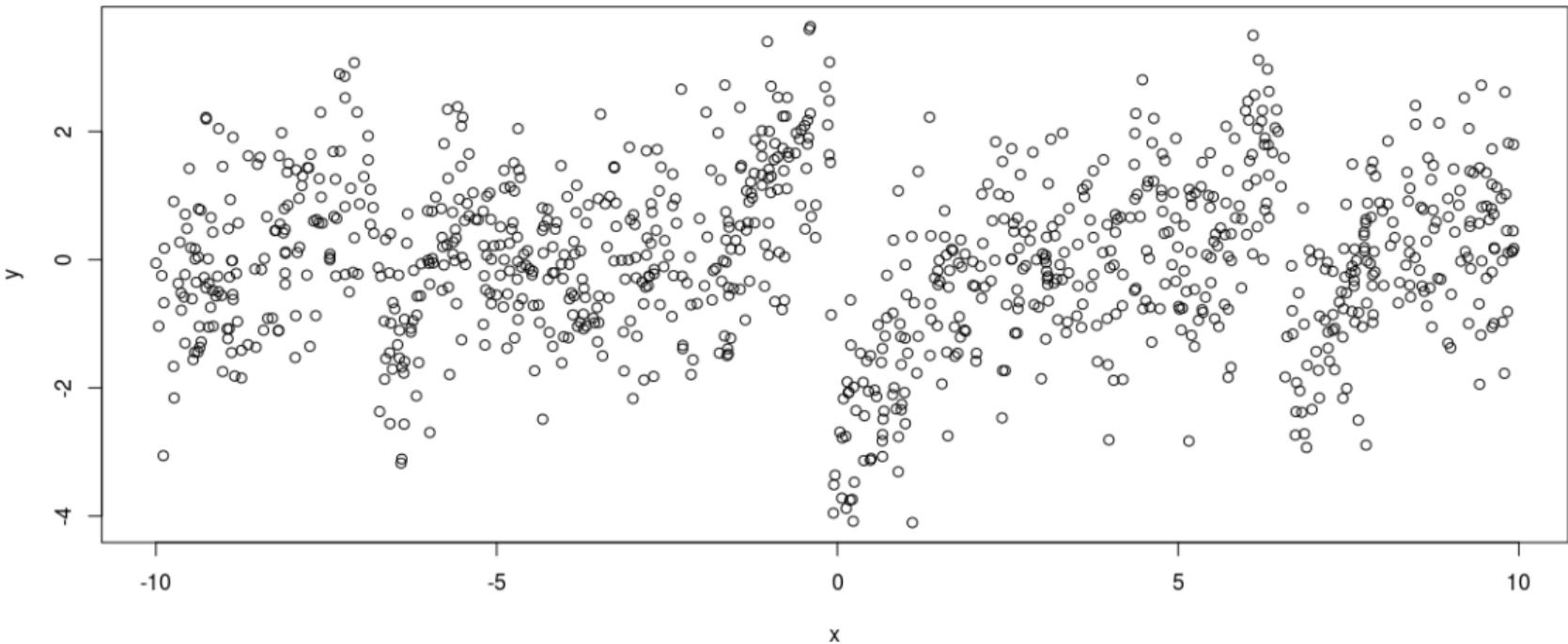
L2Boost z decision stump - przykład

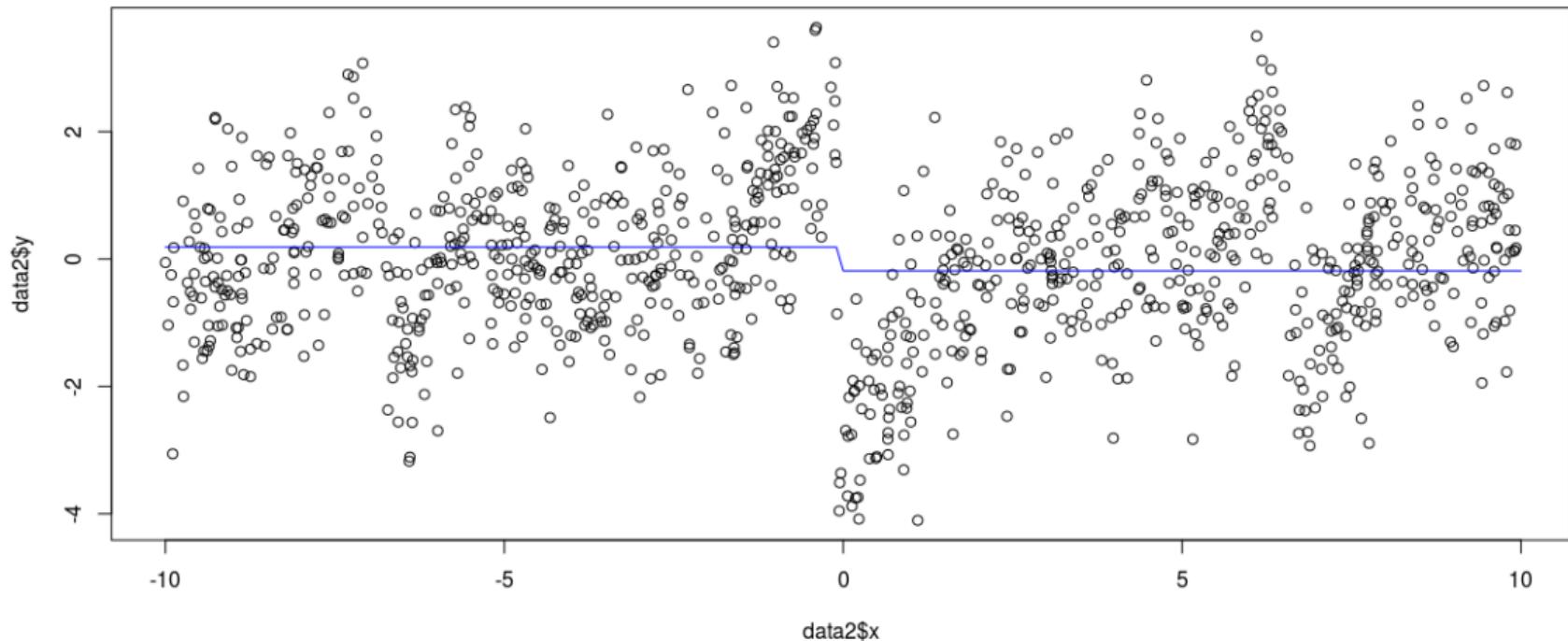
L2Boost z decision stump - przykład

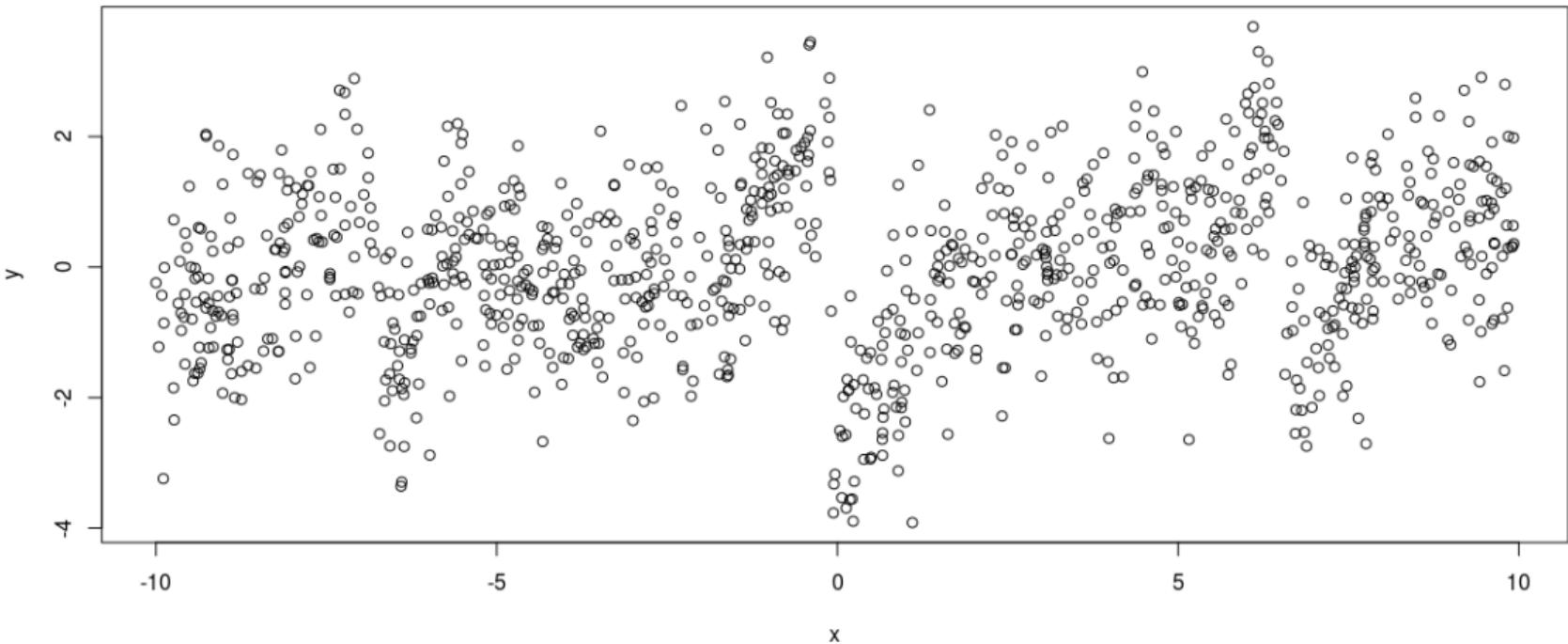
L2Boost z decision stump - przykład

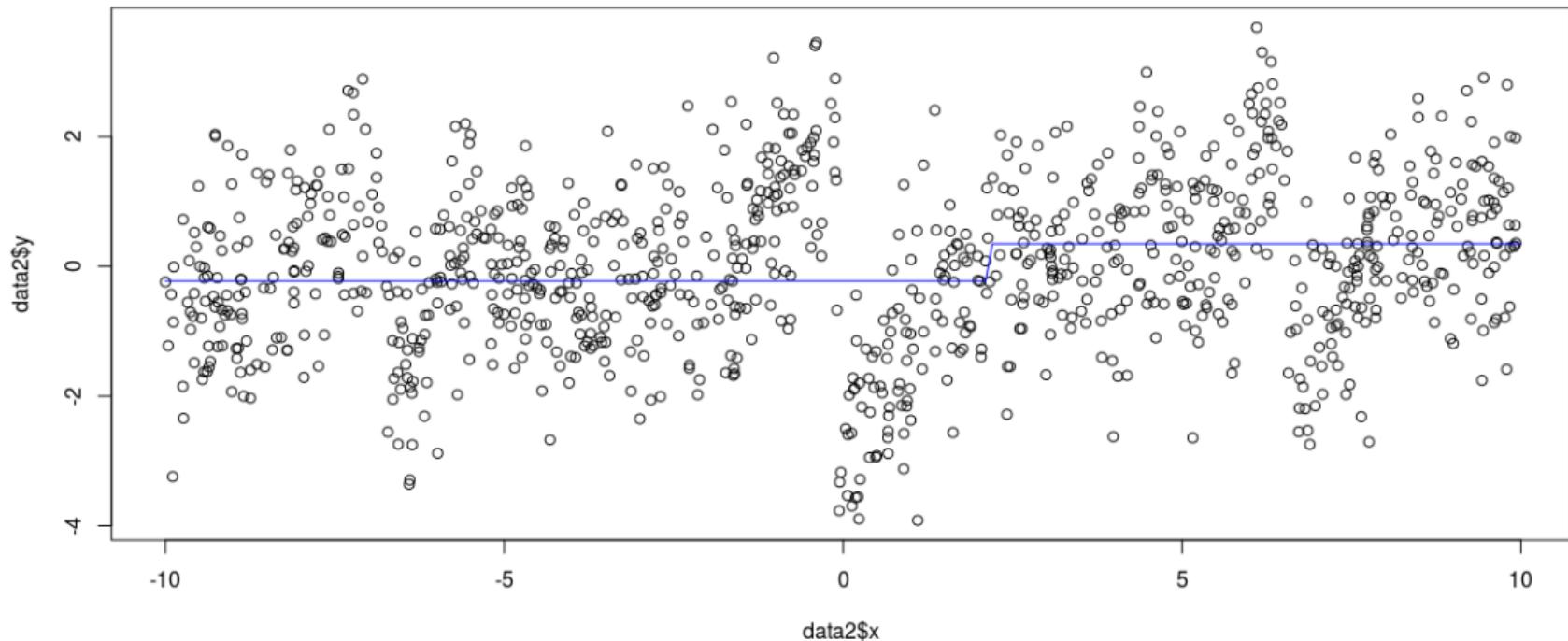
L2Boost z decision stump - przykład

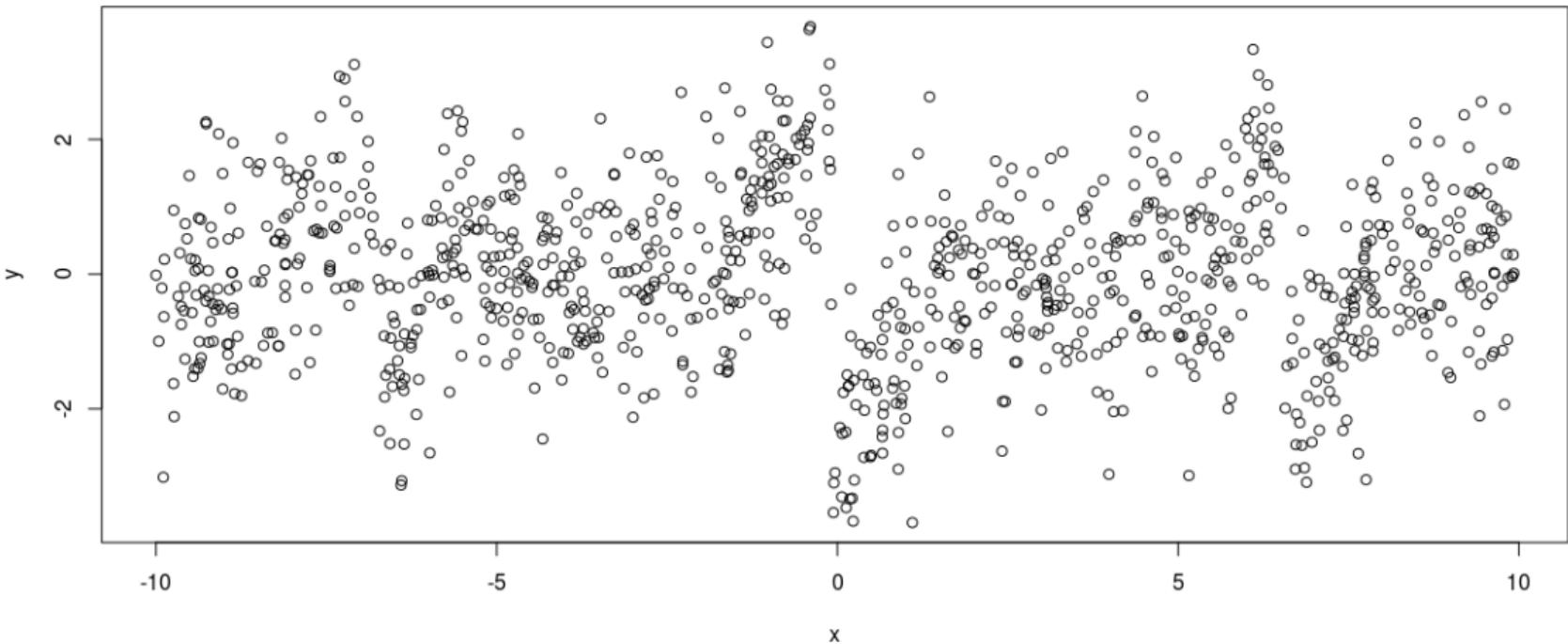
L2Boost z decision stump - przykład

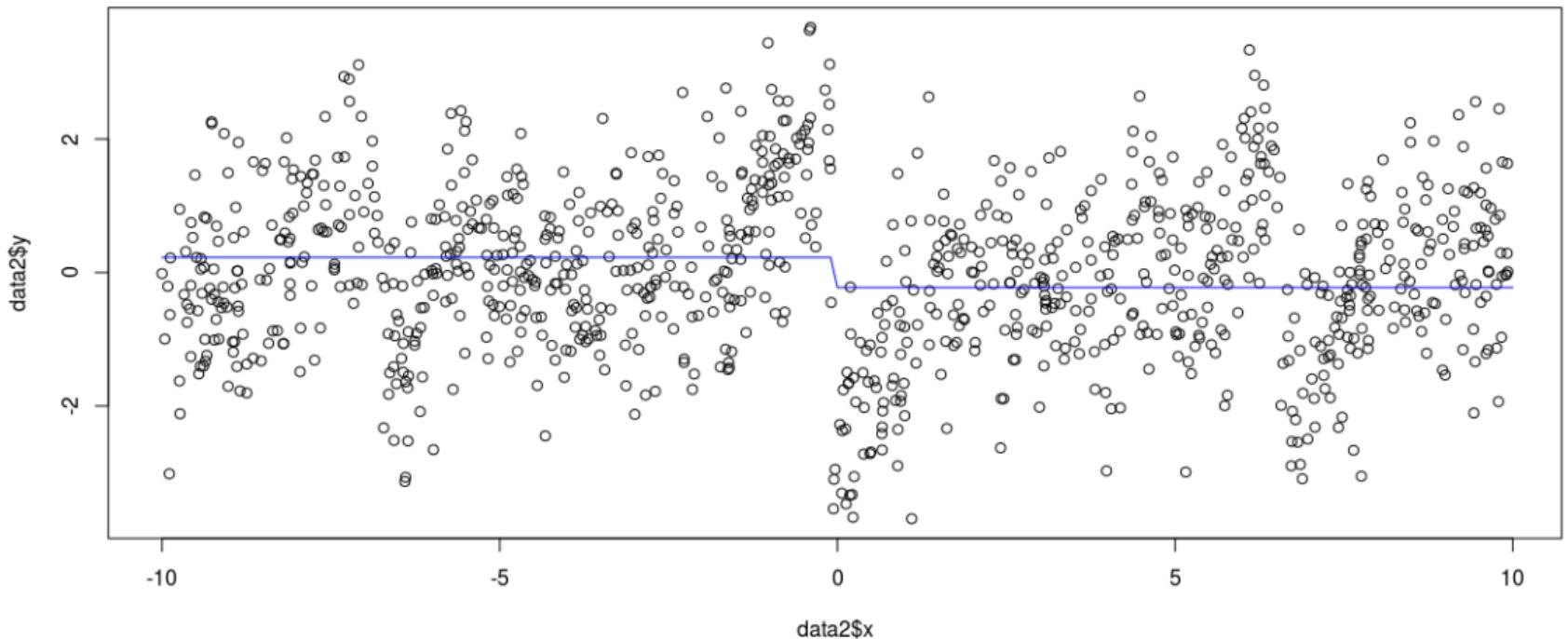
L2Boost z decision stump - przykład

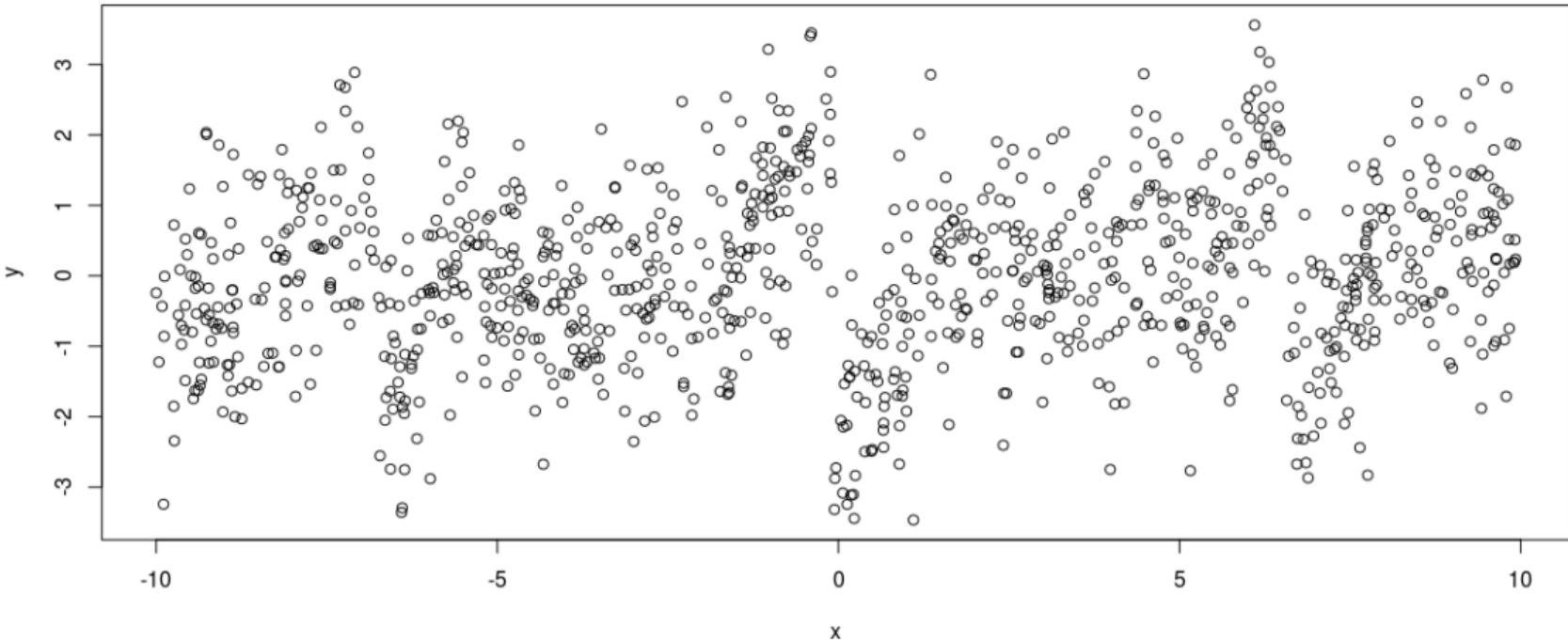
L2Boost z decision stump - przykład

L2Boost z decision stump - przykład

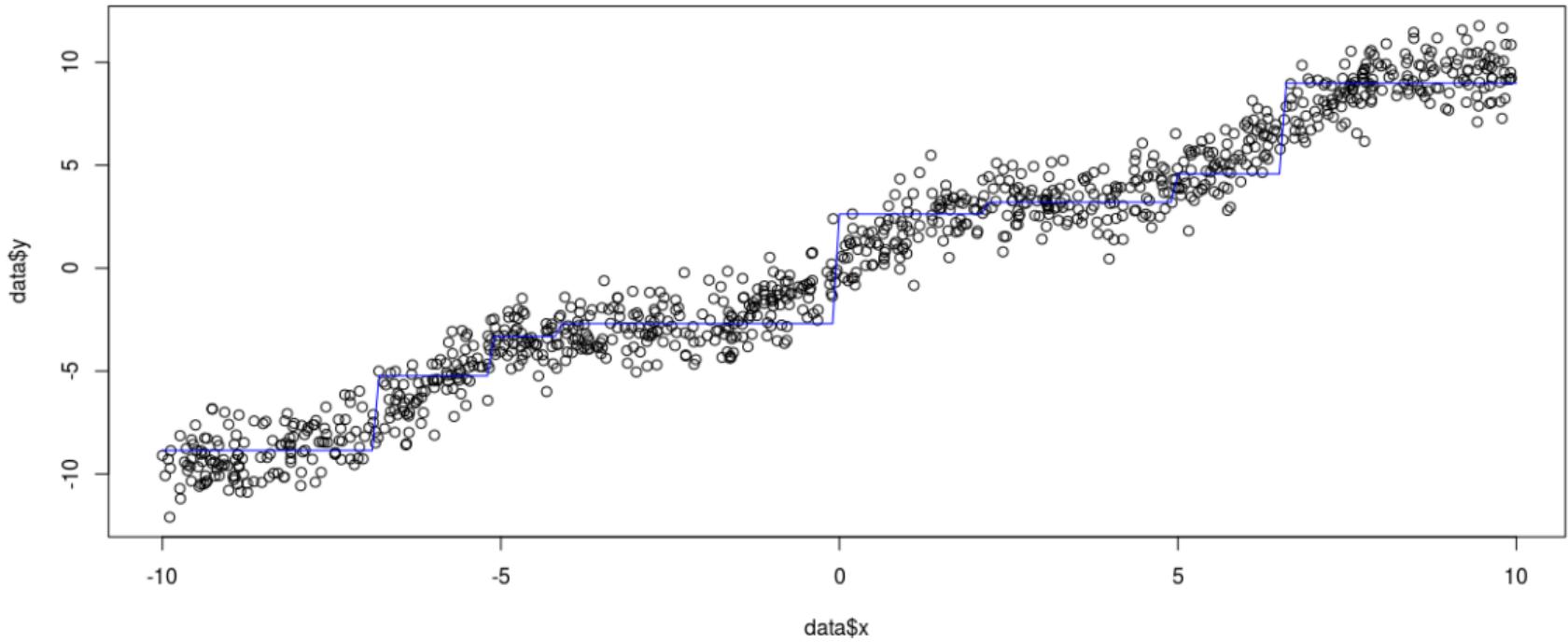

L2Boost z decision stump - przykład

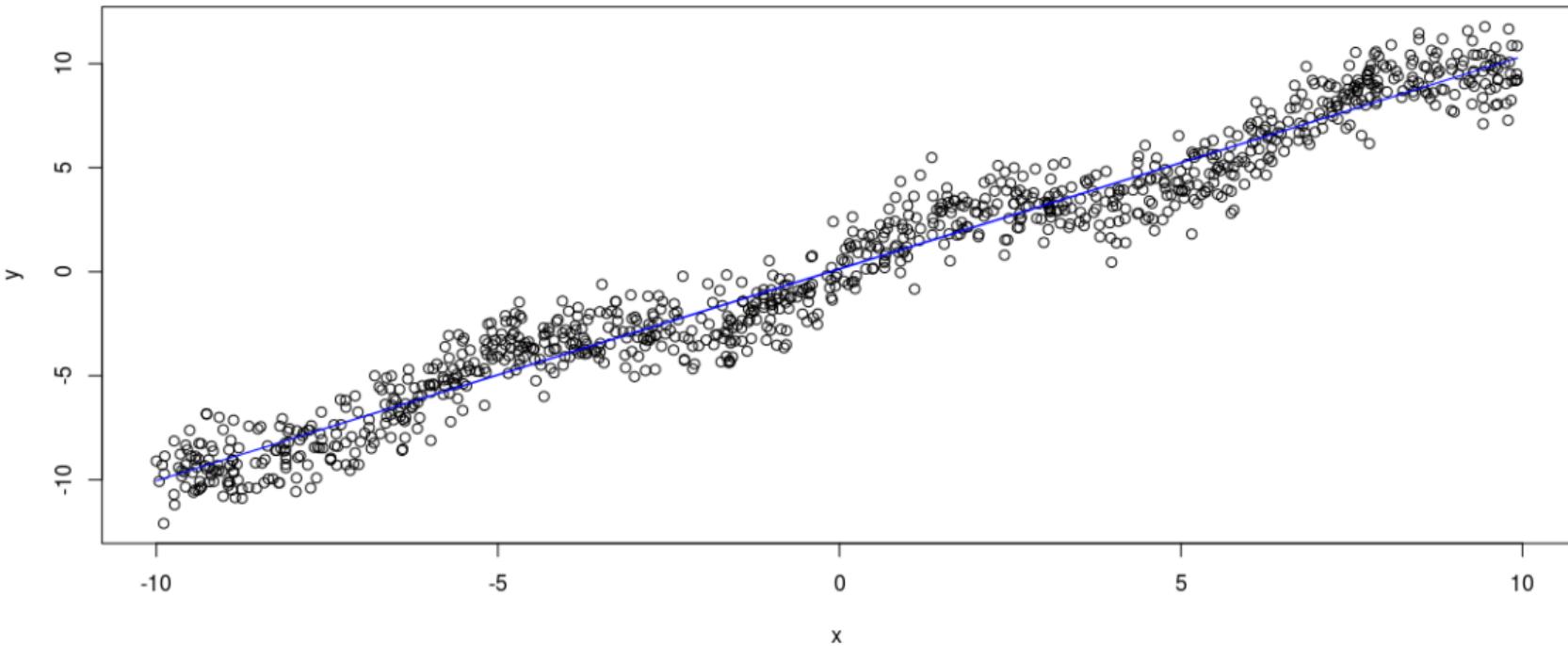

Potencjalnie dalej...

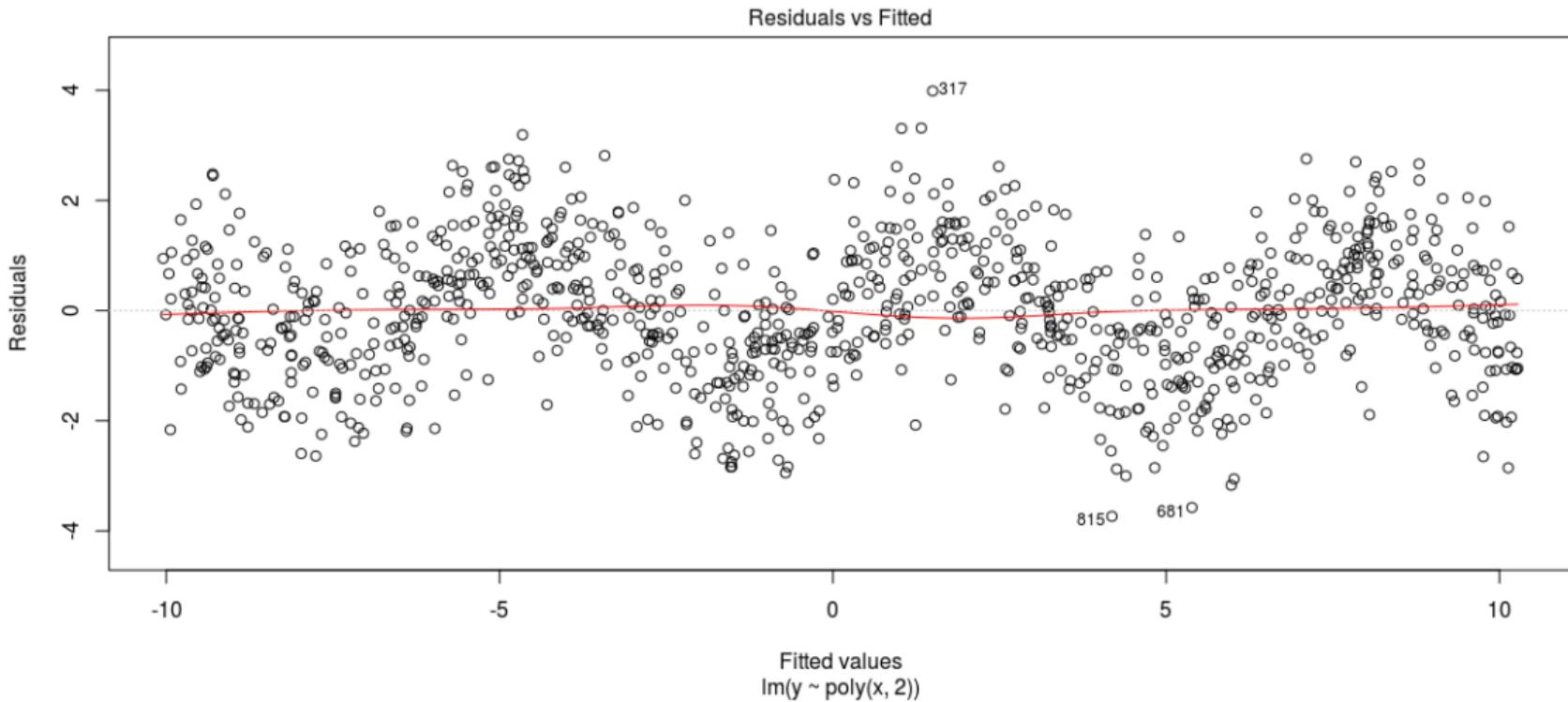
L2Boost - ostateczny model

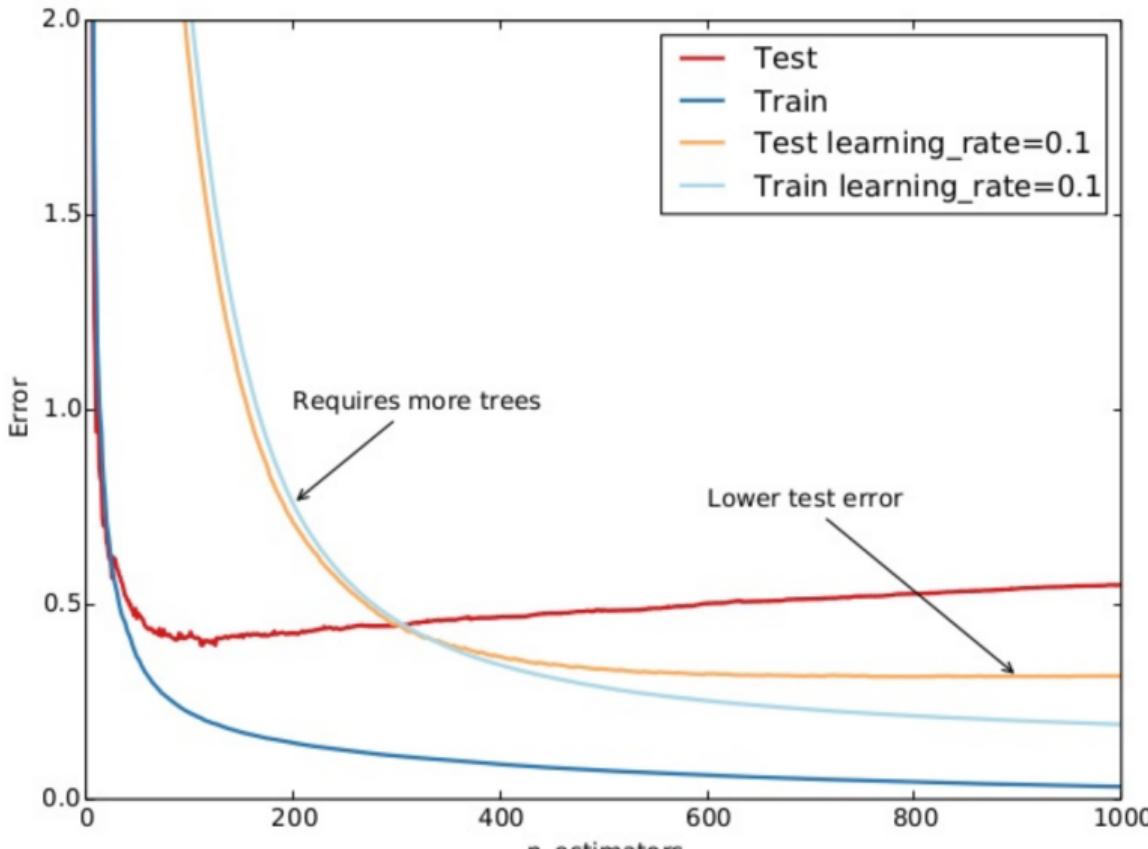
A co z regresją kwadratową?

A co z regresją kwadratową?

Gradient Boosting Trees - wybór parametru η

Gradient Boosting - kilka ważnych pytań

Problem

Jak tworzymy drzewa decyzyjne dla problemu regresji z MSE?

Problem

Jak zaprojektować boosting dla MAE?

Problem

Jak działa algorytm spadku wzdłuż gradientu (ang. gradient descent)?

Drzewa Wzmacniane Gradientowo – postać ogólna

Algorithm 10.3 *Gradient Tree Boosting Algorithm.*

---

1. Initialize $f_0(x) = \arg \min_{\gamma} \sum_{i=1}^N L(y_i, \gamma)$.

2. For $m = 1$ to M :

(a) For $i = 1, 2, \dots, N$ compute

$$r_{im} = - \left[\frac{\partial L(y_i, f(x_i))}{\partial f(x_i)} \right]_{f=f_{m-1}}.$$

(b) Fit a regression tree to the targets r_{im} giving terminal regions

$$R_{jm}, \quad j = 1, 2, \dots, J_m.$$

(c) For $j = 1, 2, \dots, J_m$ compute

$$\gamma_{jm} = \arg \min_{\gamma} \sum_{x_i \in R_{jm}} L(y_i, f_{m-1}(x_i) + \gamma).$$

(d) Update $f_m(x) = f_{m-1}(x) + \sum_{j=1}^{J_m} \gamma_{jm} I(x \in R_{jm})$.

3. Output $\hat{f}(x) = f_M(x)$.

Drzewa Wzmacniane Gradientowo dla MAE

Proponujemy następujący algorytm boostingowy optymalizujący błąd bezwzględny tj.

$$\ell(y, \hat{y}) = |y - \hat{y}|$$

Algorithm: $l1boost(X, y, M, \eta)$ returns model F_M

Let $F_0(X) = median(y)$

for $m = 1$ **to** M **do**

    Let $\mathbf{r}_{m-1} = \mathbf{y} - F_{m-1}(X)$ be the direction vector

    Let $\mathbf{sign}_{m-1} = sign(\mathbf{r}_{m-1})$ be the sign vector

    Train regression tree Δ_m on $\mathbf{sign}_{m-1}$, minimizing squared error

foreach leaf $l \in \Delta_m$ **do**

        Alter l to predict median (not mean) of $y_i - F_{m-1}(x_i)$ for obs. i in l

end

$F_m(X) = F_{m-1}(X) + \eta \Delta_m(X)$

end

return F_M

Przypomnienie: regresja logistyczna

Problem

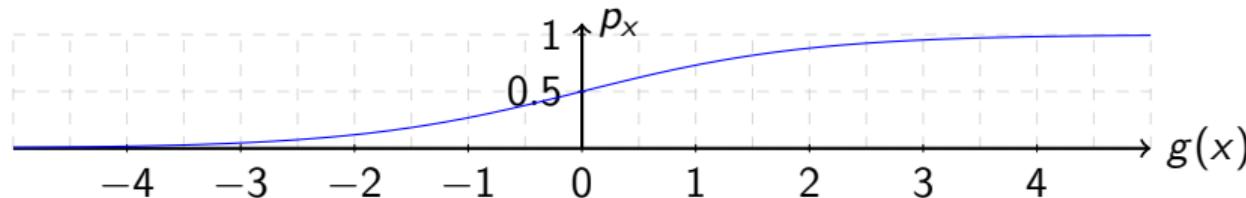
Jak zaprojektować Drzewa Wzmacniane Gradientowo dla problemu klasyfikacji?

Przypomnijmy, że w regresji logistycznej:

$$\text{logit}(p_x) = \ln \frac{p_x}{1 - p_x} = w^T x + b$$

Wyrażając prawdopodobieństwo p_x w zależności od wyniku wyrażenia liniowego $g(x) = w^T x + b$ otrzymujemy:

$$p_x = \frac{1}{1 + e^{-g(x)}}$$

Drzewa Wzmacniane Gradientowo do klasyfikacji

$$\text{logit}(p_x) = \ln \frac{p_x}{1 - p_x} = f_0(x) + \sum_{i=1}^M \Delta_i(x)$$

$$\ell(\hat{y} - y) = y \log \hat{y} + (1 - y) \log(1 - \hat{y})$$

Problem

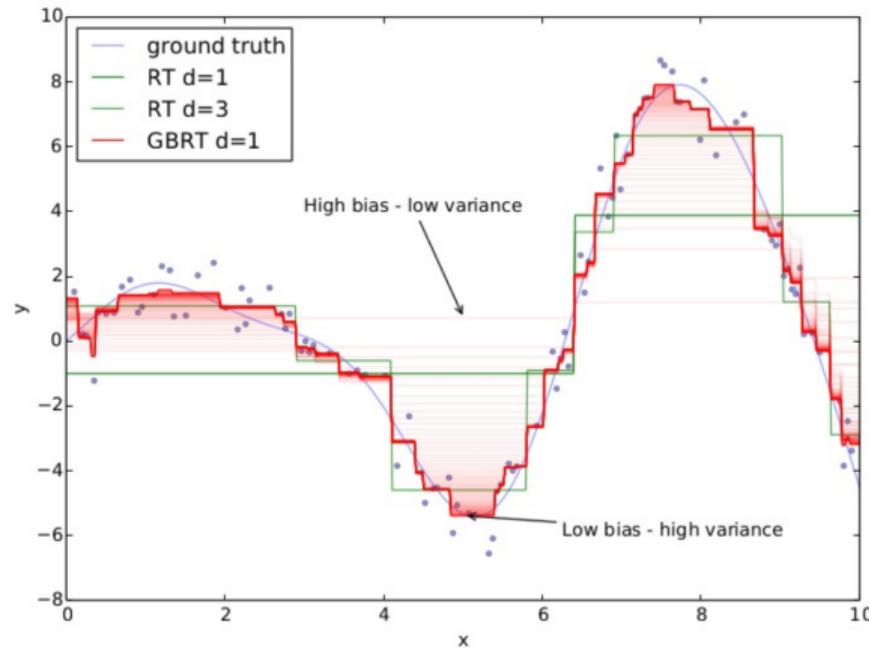
W jaki sposób obliczyć pseudo-rezydua?

Problem

W jaki sposób obliczyć wartość liścia w GBT?

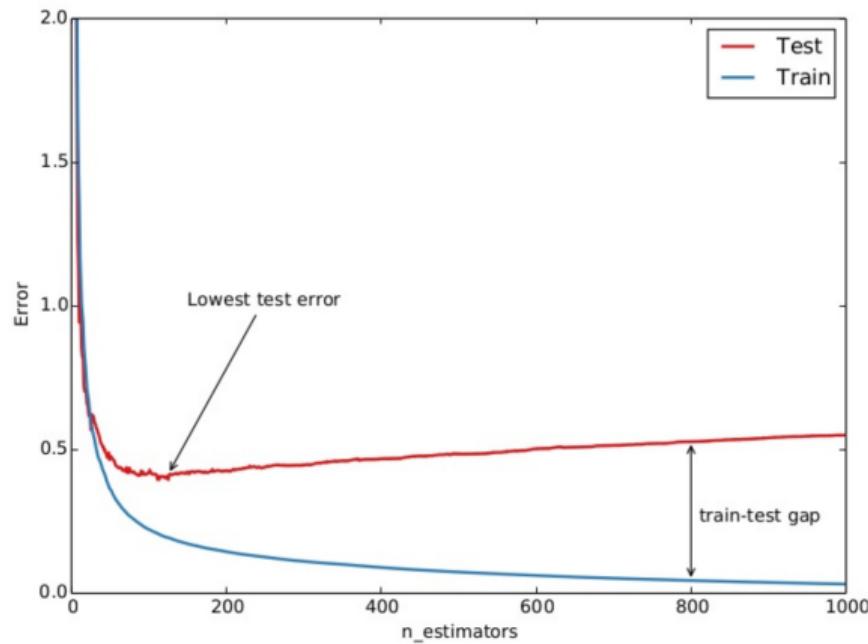
Drzewa Wzmacniane Gradientowo mogą się przeuczyć...

```
from sklearn.ensemble import GradientBoostingRegressor  
est = GradientBoostingRegressor(n_estimators=2000, max_depth=1).fit(X, y)  
for pred in est.staged_predict(X):  
    plt.plot(X[:, 0], pred, color='r', alpha=0.1)
```

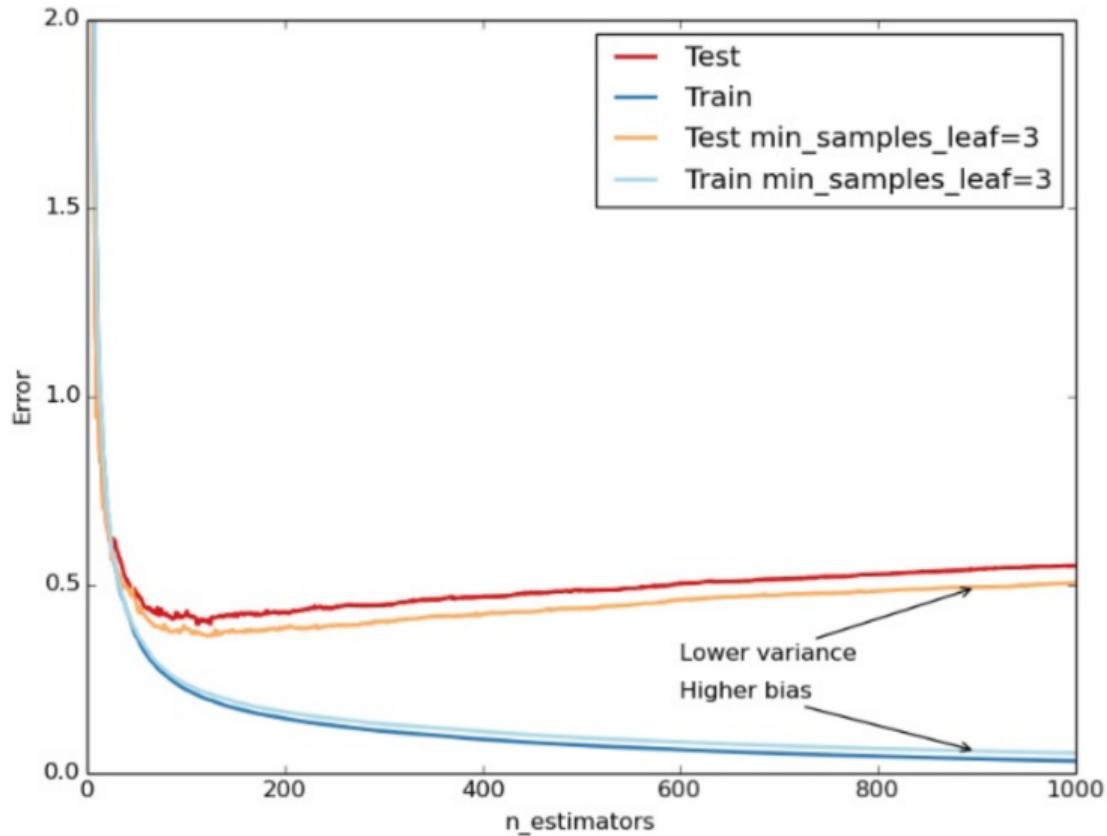

Drzewa Wzmacniane Gradientowo: zasada dobierania M

```
test_score = np.empty(len(est.estimators_))
for i, pred in enumerate(est.staged_predict(X_test)):
    test_score[i] = est.loss_(y_test, pred)
plt.plot(np.arange(n_estimators) + 1, test_score, label='Test')
plt.plot(np.arange(n_estimators) + 1, est.train_score_, label='Train')
```


Drzewa Wzmacniane Gradientowo: strojenie parametrów pruningu drzewa

Drzewa Wzmacniane Gradientowo - jak wybrać rozmiar drzewa?

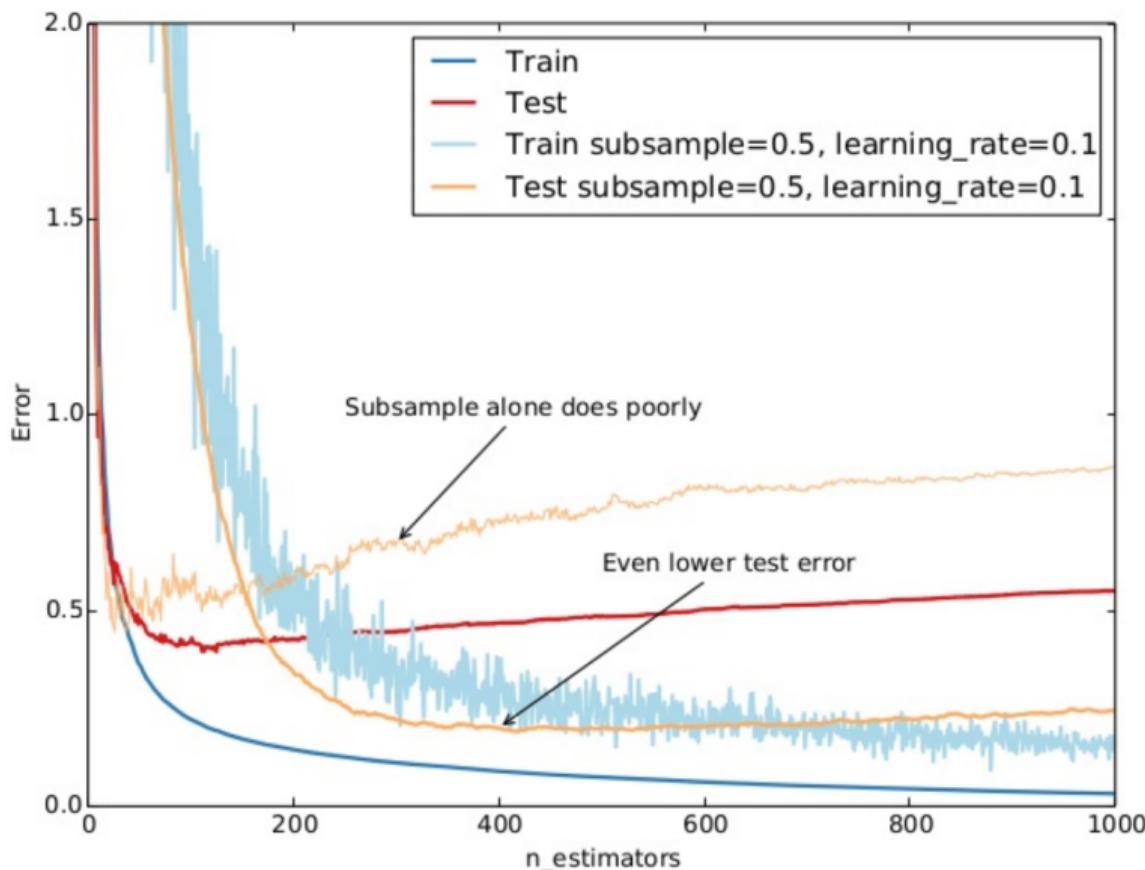
Przykładowy model oparty o decision stump:

$$\begin{aligned}F_M(x) &= \sum_{m=1}^M w_m f_m(x; \theta_m) \\&= w_1 f(x_5) + w_2 f(x_1) + w_3 f(x_3) + w_4 f(x_5) + \dots \\&= w_2 f(x_1) + \dots + w_3 f(x_3) + \dots + \underbrace{w_1 f(x_5) + w_4 f(x_5) + \dots}_{\eta_5(x_5)} \\&= \sum_{j=1}^d \eta_j(x_j)\end{aligned}$$

Drzewa Wzmacniane Gradientowo - jak wybrać rozmiar drzewa?

$$\begin{aligned}F_M(x) &= \sum_{m=1}^M w_m f_m(x; \theta_m) \\&= \sum_{j=1}^d \eta_j(x_j) + \sum_{j=1}^d \sum_{k=1}^d \eta_{jk}(x_j, x_k) + \sum_{j=1}^d \sum_{k=1}^d \sum_{l=1}^d \eta_{jkl}(x_j, x_k, x_l) + \dots\end{aligned}$$

Stochastyczne Drzewa Wzmacniane Gradientowo

XGBoost - Konstrukcja drzewa (regresja)

- Kryterium podziału

$$Structure\_Score = \frac{(\sum r_i)^2}{n}$$

$$Gain = Structure\_Score_L + Structure\_Score_R - Structure\_Score_P$$

- Wartość w liściu

$$\theta = \frac{\sum r_i}{n}$$

- Pre-prunning:

$$n < \tau$$

- Post-prunning:

$$Gain < \gamma$$

XGBoost - Konstrukcja drzewa (klasyfikacja)

- Kryterium podziału

$$\text{Structure\_Score} = \frac{(\sum r_i)^2}{\sum p_i(1 - p_i)}$$

$$Gain = \text{Structure\_Score}_L + \text{Structure\_Score}_R - \text{Structure\_Score}_P$$

- Wartość w liściu

$$\theta = \frac{\sum r_i}{\sum p_i(1 - p_i)}$$

- Pre-prunning:

$$\sum p_i(1 - p_i) < \tau$$

- Post-prunning:

$$Gain < \gamma$$

XGBoost - Konstrukcja drzewa z regularyzacją

$$\sum_{i=1}^N L(y_i, \hat{y}_i) + \frac{1}{2}\lambda \sum \theta + \gamma T$$

- Kryterium podziału

$$Structure\_Score = \frac{(\sum r_i)^2}{\lambda + \sum p_i(1 - p_i)}$$

- Wartość w liściu

$$\theta = \frac{\sum r_i}{\lambda + \sum p_i(1 - p_i)}$$

Gradient Boosting Trees: Strategia wyboru parametrów

- ➊ Wybierz stosunkowo wysokie η i określ optymalne M
  - Czasem lepiej: ustaw M na odpowiednią wartość (czas!) i wybierz do tego η razem z parametrami
- ➋ Dostrój parametry drzewa
- ➌ Dostrój regularyzację
- ➍ Ustaw M tak duże jak to możliwe i dostrój η

Wiele różnych implementacji

- sklearn
- XGBoost
- H2O
- LightGBM
- Catboost
- ...

Dziękuję za uwagę!

**Fundusze
Europejskie**
Polska Cyfrowa

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

